

Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie

Confédération Belge de l'Industrie Laitière

Jaarverslag 2021

Werkingsjaar 2020

INHOUD

1.	DOELSTELLINGEN EN STRUCTUUR BCZ	
1.1.	DOELSTELLINGEN	3
1.2.	LEDEN	4
1.3.	STRUCTUUR	5
1.4.	FEDERALE WERKING	6
1.5.	REGIONALE WERKING	8
2.	ECONOMISCHE SITUATIE IN DE ZUIVEL IN 2020 — VOORUITZICHTEN VOOR 2021	
2.1.	WERELD	
2.1.1.	Toename melkproductie in 2020 onder langjarig gemiddelde	9
2.1.2.	Extra koemelk komt vooral uit USA en de EU	10
2.1.3.	Prijzen klimmen uit Coronadal	12
2.1.4.	Wereldhandel groeit, aandeel EU neemt toe	14
2.1.5.	Chinese vraag naar zuivel blijft groeien	16
2.2.	EUROPESE UNIE	
2.2.1.	Niettegenstaande Corona hogere melkleveringen	18
2.2.2.	Schaalvergroting melkveehouderij gaat door	22
2.2.3.	Verbruik neemt toe	23
2.2.4.	EU-uitvoer naar derde landen neemt verder toe	25
2.2.5.	Zelfvoorzieningsgraad, zonder UK, stijgt naar 118%	26
2.2.6.	Geen openbare voorraden	26
2.2.7.	Zuiveluitgaven	31
2.3.	BELGIE	
2.3.1.	Meer melk- en zoogkoeien	32
2.3.2.	Daling van het aantal melkleveraars is constant	32
2.3.3.	Opnieuw grotere stijging van de melkleveringen	34
2.3.4.	Gemiddelde melklevering stijgt verder met 6,5 %	36
2.3.5.	47% van de leveraars levert meer dan 500.000 liter	38
2.3.6.	Gemiddelde melkprijs in 2020 van €32,20 per 100l	40
2.3.7.	Biologische productie stijgt verder	42
2.3.8.	De kwaliteitsresultaten blijven hoog	42
2.3.9.	Zo goed als alle melkveebedrijven zijn IKM-gecertificeerd	43
2.3.10.	Melkverwerking neem toe, groei zwakt af	43
2.3.11.	Covid-19 beïnvloedt zuivelproductie	44
2.3.12.	Forse toename gezinsverbruik	47
2.3.13.	Noteringen komen Coronaklap niet volledig te boven	48
2.3.14.	Tewerkstelling blijft stijgen, investeringen nemen fors toe	49
2.3.15.	Positieve handelsbalans zuivel wordt groter	49
2.3.16.	Uitvoer naar derde landen stijgt, o.a. als gevolg van Brexit	53
2.3.17.	Azië blijft belangrijkste uitvoerregio, aandeel daalt	54

1. DOELSTELLINGEN EN STRUCTUUR BCZ

Op 9 oktober 1992 werd de v.z.w. Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie (BCZ) opgericht. Hiermee is de zuivelindustrie in België gegroepeerd in één beroepsvereniging. Dit is ongetwijfeld een mijlpaal in de geschiedenis van de Belgische Zuivelindustrie. Sedert 1 januari 1997 zijn de zuivelfabrieken rechtstreeks aangesloten bij BCZ die hierdoor een federatie werd. De oorspronkelijke naam blijft evenwel behouden.

1.1. DOELSTELLINGEN

Zoals voorzien in de statuten heeft BCZ tot doel : “De vereniging heeft tot doel : het informeren, ondersteunen en adviseren van ondernemingen uit de zuivelindustrie in sectorgerelateerde dossiers en dit door tijdig de juiste informatie aan leden of betrokken overheidsinstanties te bezorgen, zodat er op een efficiënte manier kan worden geanticipeerd op problemen, gebeurtenissen en uitdagingen.”

Als beroepsvereniging wil BCZ voldoen aan de basisverwachtingen van haar leden, nl. informatieverstrekking, dienstverlening, belangenbehartiging en vertegenwoordiging. Daarnaast wordt ingespeeld op een nevenbehoefte, nl. vormingsactiviteiten.

Om de belangen van de Belgische zuivelindustrie te kunnen verdedigen, dienen voorafgaand standpunten bepaald. Om dit op een professionele wijze te laten verlopen is een structuur uitgewerkt waarbij permanente werkgroepen en ad hoc werkgroepen rapporteren aan de Raad van Bestuur.

Snelle, duidelijke, sectorspecifieke informatie is van groot belang in een vrij sterk gereguleerde zuivelsector, die in volle beweging is. Om aan deze behoefte van de leden tegemoet te komen wordt een nieuwsbrief, nl. het ‘Bulletin’ van BCZ uitgegeven. Deze nieuwsbrief is een onmisbare schakel tussen de zuivelbedrijven en hun beroepsvereniging. Naast analyses van en ontwikkelingen in nationale en internationale reglementeringen besteedt het Bulletin aandacht aan de BCZ-standpunten en aan de eraan voorafgaande standpuntbepaling. Tevens worden de leden geïnformeerd over vergaderingen en contacten met de overheid.

1.2. LEDEN

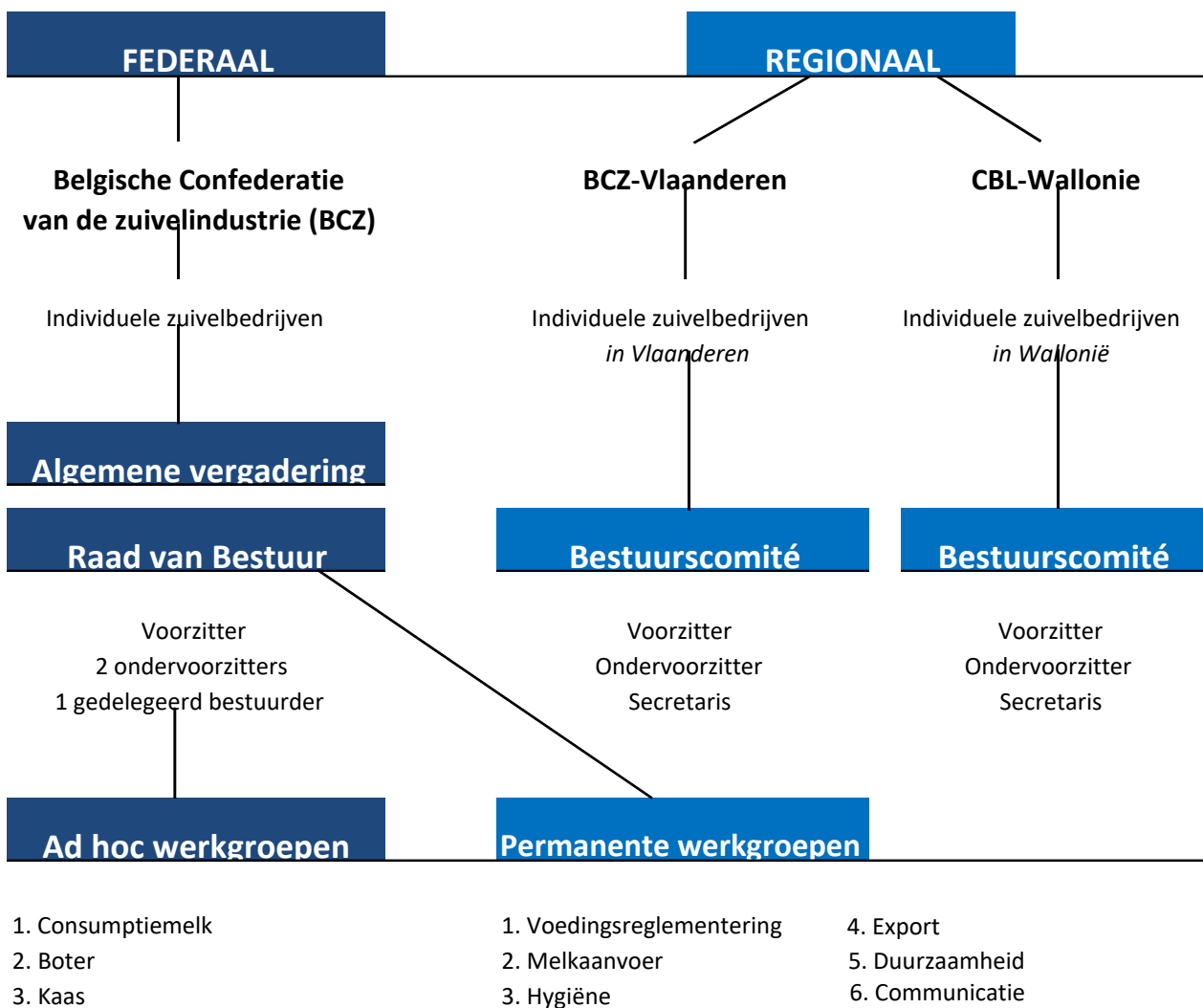
Nagenoeg alle zuivelbedrijven in België zijn lid van BCZ (situatie op 01.05.2021)

- Agral S.A. - Courcelles
- ARLA Foods Belgium - Welkenraedt
- Bel Belgium S.A. - Nivelles
- Biemelk Vlaanderen C.V.B.A. - Westouter
- BMC N.V. - Zonhoven
- Büllinger-St.-Vith Molkerei E.G. - Sankt-Vith
- Buttereij Pur Natur S.A. - Bullange
- Capra N.V. - Halen
- Castle Dairy - Welkenraedt
- Castle Ingredients S.A. - Plombières
- Chimay Fromages S.C. - Chimay
- Coferme S.C. - Bailleux
- Corman S.A. (Savencia) - Goé
- Danone N.V. - Brussel
- Eurofit S.A. - Liège
- Farmel Dairy België - NL Emmeloord
- FrieslandCampina Belgium N.V. - Aalter
- Fromunion N.V. - Brussel
- Groupe Loicq - Chevrardennes - Nivelles
- Héritage 1466 S.A. - Herve
- Inex N.V. - Bavegem
- La Concorde N.V. / A-Ware - Merchtem
- Lactalis Nestlé Produits Frais S.A. - Bruxelles
- Lactalis Benelux N.V. - Brussel
- Lactalis Laiterie Walhorn S.A. - Walhorn
- Lactis Pur Natur - Sint-Pieters-Leeuw
- Laiterie des Ardennes CVOA - Rendeux
- Luxlait A.A. - Mersch - Luxembourg
- Mathot - Celles Houyet
- MIK - Pur Natur N.V. - Kruishoutem
- Milcobel - Kallo
- Milcobel - Dupont N.V. - Brugge
- Milcobel - Ysco N.V. - Langemark
- Mondelez Belgium SPRL - Namur
- Olympia N.V. - Herfelingen
- Savencia Fromage & Dairy Benelux N.V. - Brussel
- Schreiber Foods Belgium SPRL - Anhee
- Socabel S.C. - Marche-en-Famenne
- Solarec S.A. - Recogne
- Vache Bleue - Witterzee
- Yakult Belgium N.V. - Brussel

1.3. STRUCTUUR

Organisatiestructuur BCZ

1.4. FEDERALE WERKING

RAAD VAN BESTUUR

Na de Algemene Vergadering is de Raad van Bestuur het belangrijkste beslissingsorgaan van BCZ. Hij is samengesteld uit maximaal veertien leden.

In de statuten is voorzien in een gegarandeerde vertegenwoordiging van KMO's in de Raad van Bestuur.

<u>Leden</u> (01.05.2021)	<u>Functie</u>	<u>Bedrijf</u>
C. Pycke	Voorzitter	Inex
L. Ska	Ondervoorzitter	Solarec
J. Van de Broek	Ondervoorzitter	FrieslandCampina
J. Berckmans	Lid	Danone
G. Bogaerts	Lid	BMC - Limelco
S. Buytaert	Lid	Lactalis
J-M. Cabay	Lid	Hervé Société
R. Debergh	Lid	-
A. Deckers	Lid	La Concorde / A-Ware
L. Locht	Lid	Corman
N. van Dam	Lid	Milcobel
L. Van Impe	Lid	Olympia
P. Vanhengel	Lid	Arla Foods Belgium

WERKGROEPEN

De Raad van Bestuur kan diverse werkgroepen oprichten. Deze bereiden de standpunten voor die slechts na bekrachtiging door de Raad van Bestuur formeel worden. Elk zuivelbedrijf kan een expert afvaardigen in de werkgroepen.

a) Permanente werkgroepen

Momenteel zijn zes permanente werkgroepen actief. Zij komen op regelmatige tijdstippen samen. De leden van de werkgroep kiezen een voorzitter en eventueel een ondervoorzitter, beide bij voorkeur uit het bedrijfsleven en een secretaris, bij voorkeur een stafmedewerker van BCZ.

b) Ad hoc werkgroepen

Het betreft de werkgroepen Consumptiemelk, Boter, Kaas. Deze werkgroepen komen slechts samen om het BCZ-standpunt voor te bereiden m.b.t. specifieke problemen in de respectievelijke deeldomeinen. Het voorzitterschap is niet altijd formeel vastgelegd. Het secretariaat wordt uitgeoefend door BCZ-medewerkers.

INTERNATIONALE BELANGENVERDEDIGING

BCZ verdedigt de belangen van de Belgische Zuivelindustrie op internationaal vlak. Hiervoor is BCZ lid van de European Dairy Association (EDA). BCZ neemt deel aan de activiteiten van heel wat EDA-werkgroepen. Tevens is ons land vertegenwoordigd in de Board van EDA. Op wereldvlak is BCZ via het Belgisch Comité FIL lid van de Fédération Internationale de Laiterie.

Sedert september 2011 is BCZ lid van het European Milk Forum (EMF). EMF is een Europees Economisch samenwerkingsverband waarin 7 lidstaten deelnemen, nl. Oostenrijk, België, Frankrijk, Denemarken, Ierland, Nederland en Noord-Ierland (UK). Het EMF speelt een belangrijke rol in de strategische ontwikkeling, het beheer en de uitwisseling van informatie-initiatieven rond melk en zuivel in Europa.

1.5. REGIONALE WERKING

De regionale werking wordt bepaald door de 2 regionale bestuurscomités. Op dit vlak zijn geen werkgroepen voorzien.

– BCZ – VLAANDEREN

Het Bestuurscomité van BCZ-Vlaanderen is samengesteld zoals hieronder weergegeven.

<u>Leden</u> (01.05.2021)	<u>Functie</u>	<u>Bedrijf</u>
J. Van de Broek	Voorzitter	FrieslandCampina
J. Berckmans	Lid	Danone
G. Bogaerts	Lid	BMC
A. Deckers	Lid	La Concorde / A-Ware
C. Pycke	Lid	Inex
N. van Dam	Lid	Milcobel
L. Van Impe	Lid	Olympia

Secretaris: L. Callewaert

– CBL – WALLONIE

Het Bestuurscomité van CBL-Wallonie is als volgt samengesteld :

<u>Leden</u> (01.05.2021)	<u>Functie</u>	<u>Bedrijf</u>
L. Ska	Voorzitter	Solarec
S. Buytaert	Lid	Lactalis Laiterie de Walhorn
J-M. Cabay	Lid	Heritage 1466
L. Locht	Lid	Corman
P. Vanhengel	Lid	Arla Foods Belgium

Secretaris: A. Vangerven

2. ECONOMISCHE SITUATIE IN DE ZUIVEL IN 2020 VOORUITZICHTEN VOOR 2021

2.1. WERELD

2.1.1. Toename melkproductie in 2020 onder langjarig gemiddelde

Nadat de wereldmelkproductie in 2014 een uitzonderlijk sterke toename kende, namelijk met 3,3 % of 26 miljard liter viel de groei terug tot 2,1% in 2015 en zelfs tot 1,0% in 2016. In 2017 kon omwille van de hogere prijzen terug met een hogere groei aangeknoopt worden, nl. +2,5%. Sedertdien daalt het groeiritme van de productie elk jaar.

Met 13 miljard liter was de toename van de melkproductie **in 2020** lager dan in 2019 (+ 19 mia liter).

Met een toename van 1,4 % bleef de groei van de melkproductie op wereldvlak in 2020 beduidend onder het langjarig gemiddelde over de periode 2010 - 2020, dat op 2,0 % uitkomt. We stellen het laatste decennium een iets tragere groei van de wereldmelkproductie vast : zo bedroeg de jaarlijkse groeivoet nog 2,3% in de periode 2000-2010.

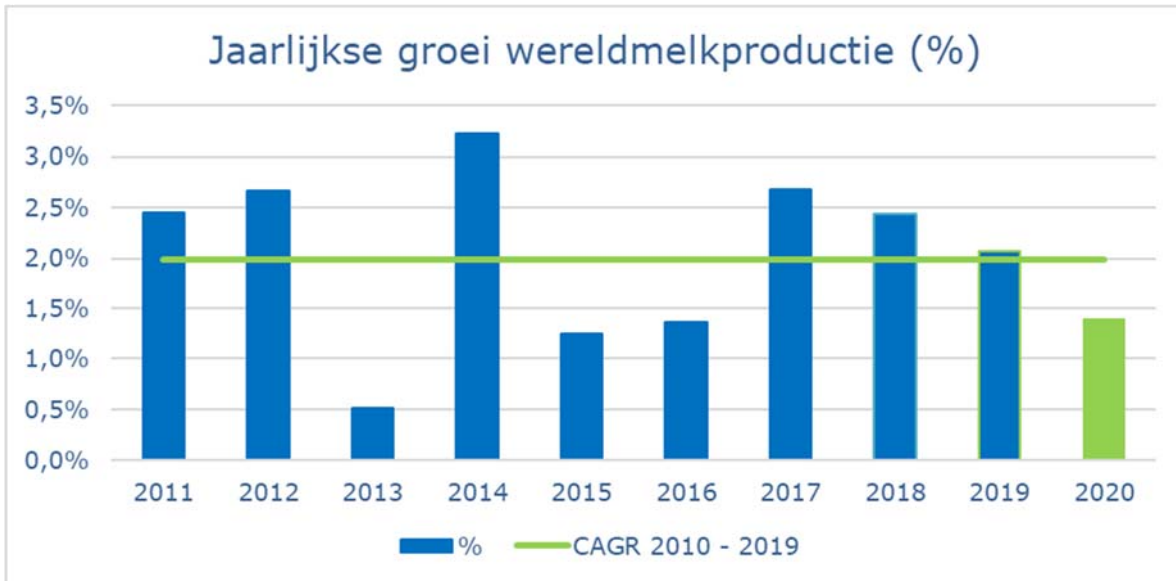
Voor **2021** wordt verwacht dat de melkproductie op wereldniveau nog iets minder snel groeit dan in 2020. Duurder veevoeder en teruglopende melkveestapels liggen aan de oorzaak. Voor de EU wordt een groei van 1% verwacht, de USA zouden met 1,9% toch goed aansluiten bij de toename in 2020. Voor NZ wordt een toename van slechts 0,5% verwacht. Deze inschattingen zijn aan heel wat onzekerheden onderhevig.

Wereldmelkproductie per diersoort

(in miljoen ton)	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Koemelk	492	610	671	675	689	701	714	724
Buffelmelk	67	93	109	115	121	127	133	
Geitenmelk	14	18	18	18	19	19	20	
Schape melk	8	10	10	10	11	11	11	
Andere	2	4	4	4	4	4	4	
ALLE MELK	584	734	811	822	844	862	881	894

- : niet beschikbaar

Bron: IDF - World Dairy Situation (2019 : voorlopig, 2020 : raming)

2.1.2. Extra koemelk komt vooral uit USA en de EU

Met een toename van de melkproductie van respectievelijk 2,5 en 2,1 mia liter zijn de EU en de USA samen goed voor bijna de helft van de toename van de productie van koemelk op wereldvlak. Daarna komen India (+1,9 mia l) China (+1,0 mia l) en Rusland (+0,9 mia liter). Opvallend is daling met 1,1 mia liter in Brazilië.

Sedert 2010 is de koemelkproductie op wereldvlak met 22% gestegen. De sterkste stijgers zijn India (+80%) en Pakistan (+43%). NZ realiseert een toename van 22% op 10 jaar tijd, de USA 16% en de EU 12%. China, Australië, Oekraïne en Rusland gaan er op achteruit.

Melkproductie in de wereld naar verschillende landen

	2010	2015	2019	2020	% 20/19
EU-28	149.938	162.870	165.663	168.131	1,5
Noorwegen	1.555	1.605	1.527	n.a.	
Zwitserland	4.080	4.043	3.954		-100,0
IJsland	134	158	164	n.a.	
Rusland	31.847	30.781	31.338	32.197	2,7
Oekraïne	10.977	10.584	9.646	9.000	-6,7
Wit-Rusland	6.595	7.044	7.394	7.750	4,8
Servië	1.507	1.546	1.554	n.a.	
Australië (1)	9.373	9.971	9.058	9.058	0,0
Nieuw-Zeeland (2)	17.895	21.568	21.766	21.875	0,5
Canada	8.434	8.773	9.903	9.950	0,5
USA	87.463	94.636	99.058	101.178	2,1
Mexico	10.997	11.736	12.650	12.750	0,8
Argentinië	10.600	11.552	10.640	11.350	6,7
Brazilië	29.948	35.648	35.642	34.537	-3,1
Chili	2.606	2.659	2.601	n.a.	
Uruguay	1.910	2.315	2.378	2.485	4,5
Venezuela	2.436	2.292	2.204	n.a.	
China	35.756	31.798	32.000	33.000	3,1
Japan	7.721	7.379	7.314	7.438	1,7
India	54.903	73.645	96.876	98.814	2,0
Israël	1.290	1.422	1.563	n.a.	
Turkije	12.419	16.934	20.782	n.a.	
Pakistan	12.906	15.529	18.007	18.493	2,7
Iran	9.100	8.430	6.929	6.901	-0,4
Oezbekistan	6.120	8.995	10.659	n.a.	
Zuid-Afrika	2.851	3.273	3.582	n.a.	
Totaal Koemelk	610.539	676.917	713.994	723.990	1,4
Buffelmelk	93.090	109.246	132.959	n.a.	
Schapen, geiten,	31.297	31.988	n.a.	n.a.	
Totaal melkproductie	734.926	818.151	881.460	893.800	1,4

(1) melkjaar tot eind juni volgend jaar

(2) melkjaar tot eind mei

Bron: AMI, IDF

2.1.3. Prijzen klimmen uit Coronadal

Als gevolg van Corona en de sluiting van horeca, foodservice, samen met heel wat onzekerheden zijn de prijzen voor zuivelproducten op wereldniveau aan het eind van het eerste kwartaal 2020 aanzienlijk gedaald. Vanaf de zomer en sneller dan verwacht vond een herstel plaats waardoor begin 2021 het pre-Coronaprijspeil terug bereikt werd. Een sterke vraag vanuit China, alsook vanuit aardolie-exporterende landen en de toenemende vraag in de EU ondersteunden de prijzen.

De wereldmarktprijs voor **boter** daalde in het eerste kwartaal 2020 van 4.100 USD/ton in januari tot 3.500 in april om daarna even op te klimmen in de zomer en in het najaar terug te vallen tot het peil in april. Uiteindelijk kon het jaar afgesloten worden met 4.200 USD/ton. Globaal werd op jaarbasis een toename met 2 % gerealiseerd. In het eerste kwartaal van 2021 steeg de prijs aanzienlijk, namelijk met 24% tot 5.200 USD/ton.

Volle melkpoeder kende een daling in het eerste kwartaal omwille van Corona en kende daarna een gestage toename in 2020. Er werd gestart aan 3.288 , met een dal op 2.775 in april, en daarna een geleidelijke stijging om te eindigen op 3.250 USD/ton. Dit is een afname met 1%. De prijs steeg in het eerste kwartaal 2021 met 23% tot 4.000.

Magere melkpoeder volgde een gelijkaardige prijsevolutie als volle melkpoeder en startte op 2.913 USD/ton, om in april fors te dalen naar 2.200 en nadien geleidelijk toe te nemen tot 2.875 aan het jaareinde. Op jaarbasis werd aldus een afname met 1% gerealiseerd. De prijs steeg in het eerste kwartaal 2021 met 7% tot 3.075 USD/ton.

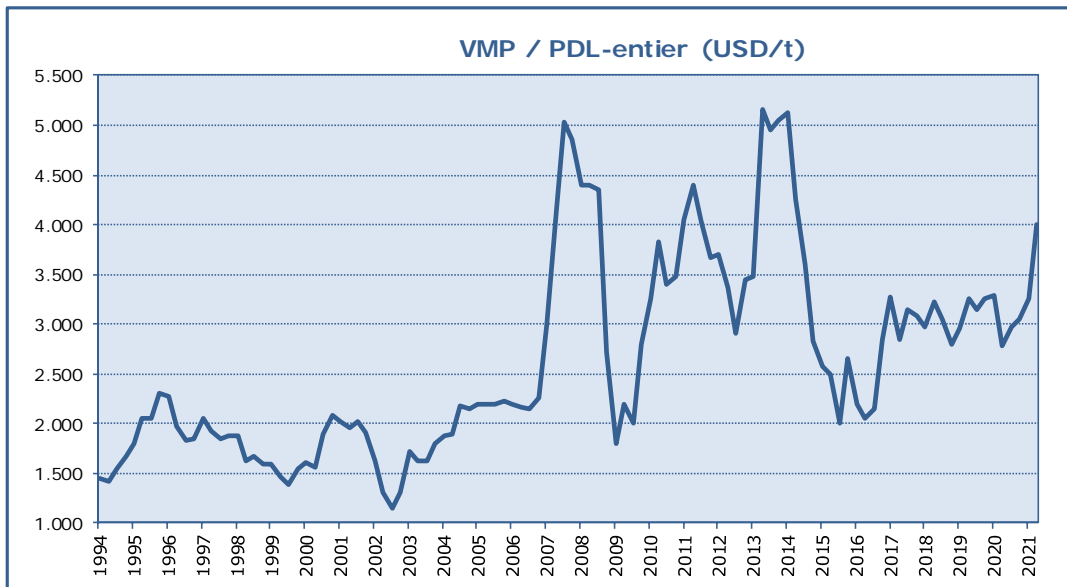
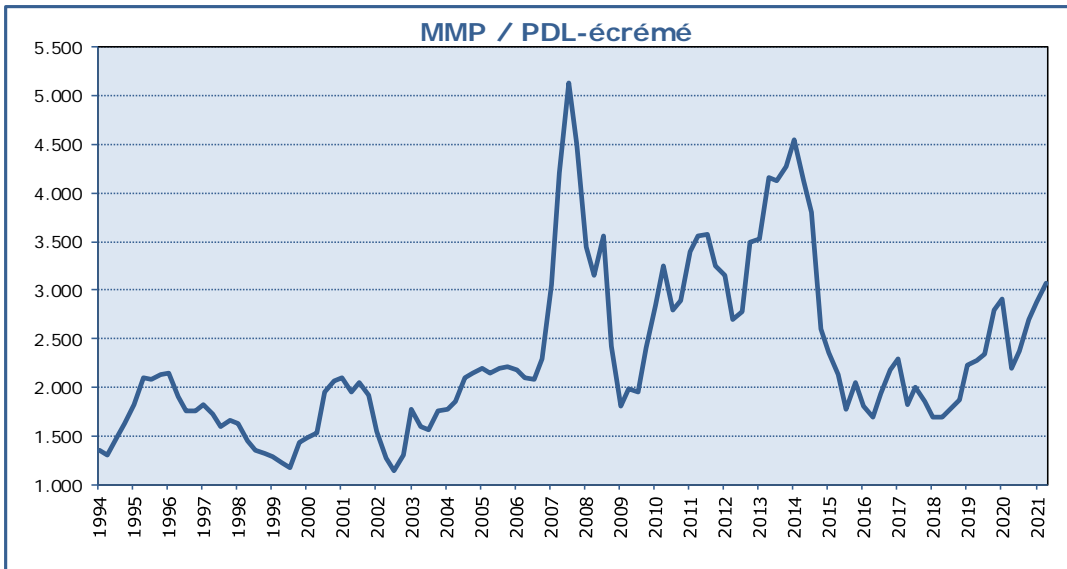
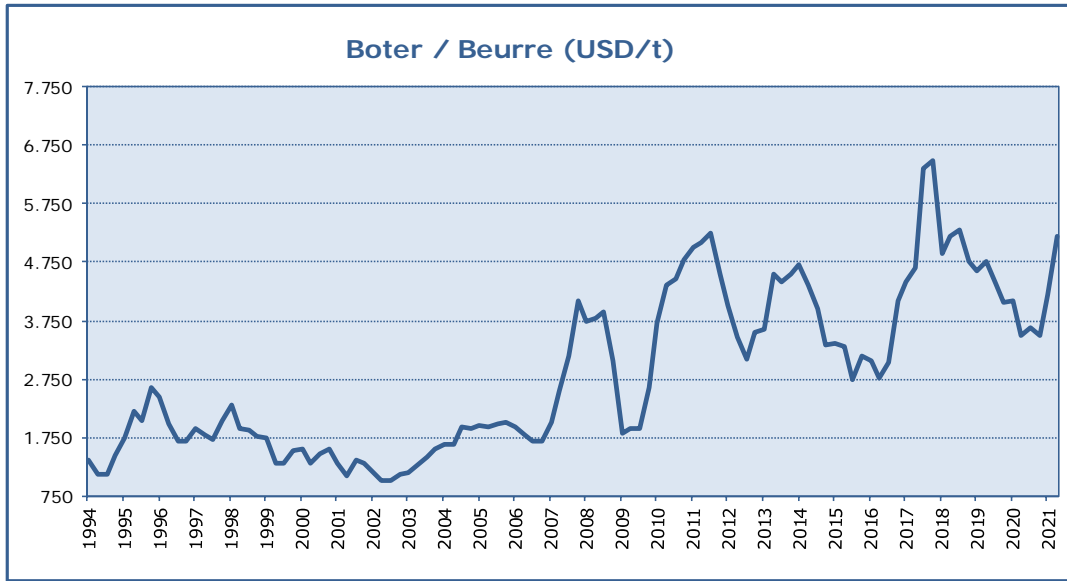
De waarde van de euro versus de US-dollar daalde in 2015 aanzienlijk namelijk van 1,33 (2014) naar 1,11. Dit was een belangrijke troef voor de uitvoer van zuivelproducten. Tot het voorjaar 2017 bleef de euro zwak, maar daarna begon een behoorlijke remonte naar 1,22 in het eerste kwartaal van 2018. Over het volledige jaar 2018 kon een waarde van 1,18 genoteerd worden, waarmee de euro zo'n 5% duurder noteerde versus de USD dan in 2017. In 2019 viel de waarde van de euro terug op gemiddeld 1,12 USD. In 2020 klom de euro met 2% tot 1,14 USD.

Vooruitzichten 2021

De vooruitzichten voor 2021 zijn afhankelijk van de versoepelingen van de maatregelen m.b.t. Covid-19. Er wordt een economisch herstel verwacht dat positieve gevolgen kan hebben voor de vraag naar zuivel. Vooral de vraag uit China blijft zich positief ontwikkelen. Tegenover eerder beperkte groeiverwachtingen voor het aanbod van melk zijn verder prijsverbeteringen mogelijk.

Zoals steeds kunnen handelsconflicten en politieke en economische onzekerheden de handel in zuivel negatief beïnvloeden. Ook de gevolgen van de Brexit kunnen in 2021 een negatief effect hebben op de zuivelmarkt.

Wereldzuivelmarkt - Gemiddelde prijzen 1994-2019
Marché laitier mondial - Prix moyens 1994-2019
 (US \$ / T) (1)

Bron/Source: ZMP

(1) F.O.B. West-Europese havens / F.O.B. ports Europe occidentale

2.1.4. Wereldhandel groeit, aandeel EU neemt toe

Niettegenstaande de Corona-pandemie is de wereldhandel in zuivelproducten uitgedrukt in melkequivalenten in 2020 opnieuw toegenomen. De wereldhandel nam toe voor alle zuivelproducten, behalve voor boter, magere melkpoeder en condens. De EU kon haar marktaandeel voor nagenoeg alle zuivelproducten vergroten. Vooral bij boter en kaas steeg het marktaandeel van de EU aanzienlijk. In 2020 wordt UK niet langer als EU beschouwd.

De wereldhandel in **kaas** steeg met 3% in 2020, iets trager dan in 2019 (+4%). De EU kon haar aandeel, dat de voorbije jaren fors toegenomen was, nog versterken. De aanzienlijke uitvoer naar UK speelt hier mee. De EU is met grote voorsprong de belangrijkste exporteur van kaas. De USA, met minder dan de helft van het door de EU uitgevoerde volume, kan de groei van de EU niet volgen en blijft stabiel op 360.000 ton. De USA blijft de tweede plaats behouden voor NZ. Het belangrijkste invoerland voor kaas blijft Japan, dat in 2020 groeit met 1%. Zuid-Korea, de tweede belangrijkste invoerbesteding groeit met 18%. De top-5 van de kaasinvoer wordt als volgt aangevuld : USA, China (+10%) en Mexico en China (+11%). China wordt vooral vanuit NZ en de EU bevoorrad.

De wereldhandel in **boter en butteroil** steeg in 2020. De EU kent opnieuw een spectaculaire stijging (+46%), waardoor het EU-marktaandeel fors vooruit gaat. De belangrijkste uitvoerder van boter, NZ, ziet zijn volume met 8% dalen stijgen tot 440.000 ton. De EU blijft op de tweede plaats. Daarna komen de USA en Argentinië. Beide landen gaan er op vooruit. Binnen de EU komt ons land opnieuw op de 5^e plaats inzake uitvoerders van boter naar derde landen na respectievelijk IRL, FR, NL en DK. China kent een toename van de invoer van boter met 13%, maar is met 113.000 ton de grootste invoerder. Daarna komt de USA gevolgd door Saoedi-Arabië, Rusland en Australië.

Volle melkpoeder kent in 2020 een stijging met 2%. Nieuw-Zeeland (stabiel), goed voor een uitvoer van 1,6 mio ton, blijft onbedreigd leider. De EU kent een toename met 16% en ziet haar marktaandeel stijgen tot 13%. Argentinië, Uruguay, en de USA vervolledigen de top-5 van de uitvoerders. Ons land verdubbelt bijna de uitvoer en komt daarmee op de tweede plaats binnen de EU m.b.t. uitvoer naar derde landen. België heeft een aandeel op de wereldmarkt van 2,0%.

China blijft stabiel na een stijging van de invoer met 20% in 2019 en is met 750.000 ton veruit de belangrijkste invoerder. Algerije groeit met 11% en behoudt zijn tweede plaats met ruim 250.000 ton. Daarna komen de Verenigde Arabische Emiraten, Sri Lanka en Brazilië.

De wereldhandel in **magere melkpoeder** daalt in 2020 met 2 %. De EU is de laatste jaren sterk gegroeid (in 2019 +18%), maar moet in 2020 14% prijsgeven. De uitvoer daalt naar 830.000 ton. De EU blijft nipt leider voor de USA die met 16% naar 800.000 ton groeit. NZ kent een kleine terugval van 4% naar 375.000 ton. Australië en Canada vervolledigen de top-5. Ons land neemt na een stijging met 21% de tweede in op de ranking van Europese exporteurs. Ons land heeft een aandeel van 6,6 % op de wereldmarkt.

Qua invoer wordt China de koploper met 350.000 ton, terwijl Mexico terugvalt op de tweede plaats. Indonesië komt met een toename van 11% op de derde plaats, de Filipijnen op de vierde plaats, terwijl Algerije (+20%) de top-5 afsluit .

Wereldhandel in zuivelproducten

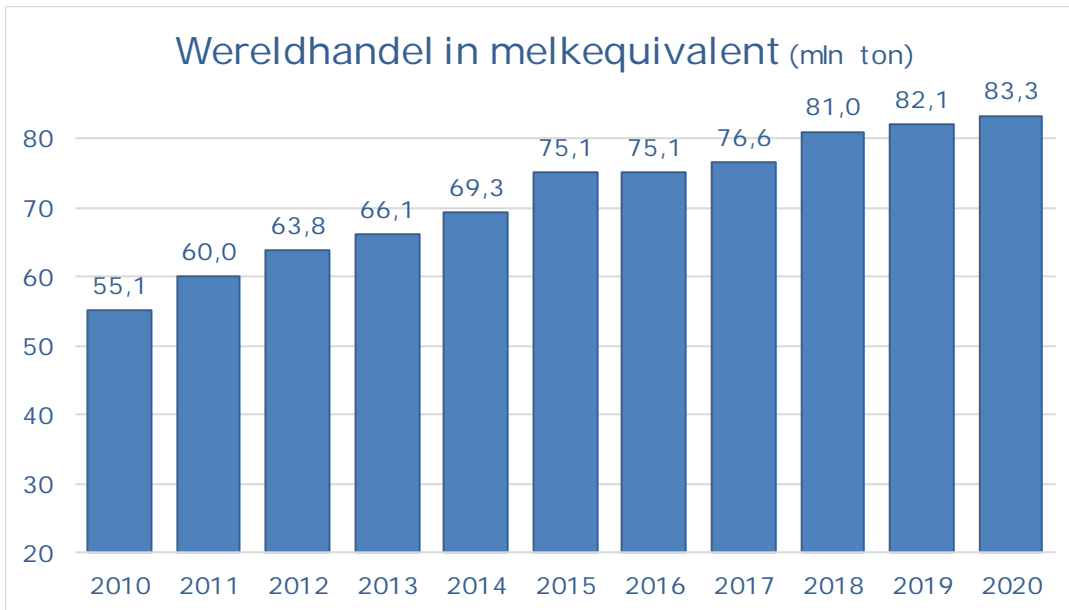
Exclusief intra-EU-handel

(1.000 ton)	2000	2010	2015	2019	2020 (1)	%20/19
			EU-28	EU-28	EU-27	
BOTER & BUTTEROIL						
EU	175	156	178	215	314	46
Wereld	741	836	978	972	955	-2
EU-aandeel (%)	24	19	18	22	33	49
MAGERE MELKPOEDER						
EU	357	379	695	962	830	-14
Wereld	357	1.483	2.242	2.650	2.585	-2
EU-aandeel (%)	100	26	31	36	32	-12
VOLLE MELKPOEDER						
EU	575	447	401	298	345	16
Wereld	575	2.120	2.616	2.573	2.625	2
EU-aandeel (%)	100	21	15	12	13	13
KAAS						
EU	526	676	720	882	1.405	59
Wereld	1.308	2.269	2.321	2.585	2.660	3
EU-aandeel (%)	40	30	31	34	53	55
WEIPOEDER						
EU		396	538	599	691	15
Wereld		1.139	1.430	1.411	1.580	12
EU-aandeel (%)		35	38	42	44	3
CONDENS						
EU	279	244	356	276	338	22
Wereld	512	758	1.112	1.151	1.125	-2
EU-aandeel (%)	54	32	32	24	30	25

(1) Voorlopig

Bron: ZMB

De wereldhandel, uitgedrukt in melkequivalenten, kent een stijgende trend. Zo steeg de wereldhandel van 55,1 mia liter melkequivalent in 2010 naar 77,8 mia liter in 2018. Dit is een jaarlijkse gemiddelde toename van 4,4 %. In 2020 werd een groei van 1,5 % genoteerd. In 2020 werd ruim 83 mia liter melkequivalenten verhandeld op de wereldmarkt. Dit is 9% van de wereldmelkproductie.

2.1.5. Chinese vraag naar zuivel blijft groeien

China was in 2020 opnieuw de belangrijkste afnemer van zuivelproducten op wereldvlak. China is goed voor ongeveer één vijfde van de wereldhandel in zuivel, uitgedrukt in melkequivalenten. De Chinese vraag naar zuivel blijft groeien en kan momenteel onvoldoende ingevuld worden door de ontwikkeling van de eigen melkproductie. Ook in het Coronajaar 2020 bleef de invoer van zuivel in China groeien.

In de onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling weergegeven van de invoer van een aantal zuivelproducten. Consumptiemelk en babyvoeding zijn niet in de grafiek opgenomen.

Nu de varkenspest onder controle is, groeide de invoer van weipoeder met maar liefst 38% naar 623.000 ton. Hiermee is China veruit de grootste invoerder van weipoeder ter wereld.

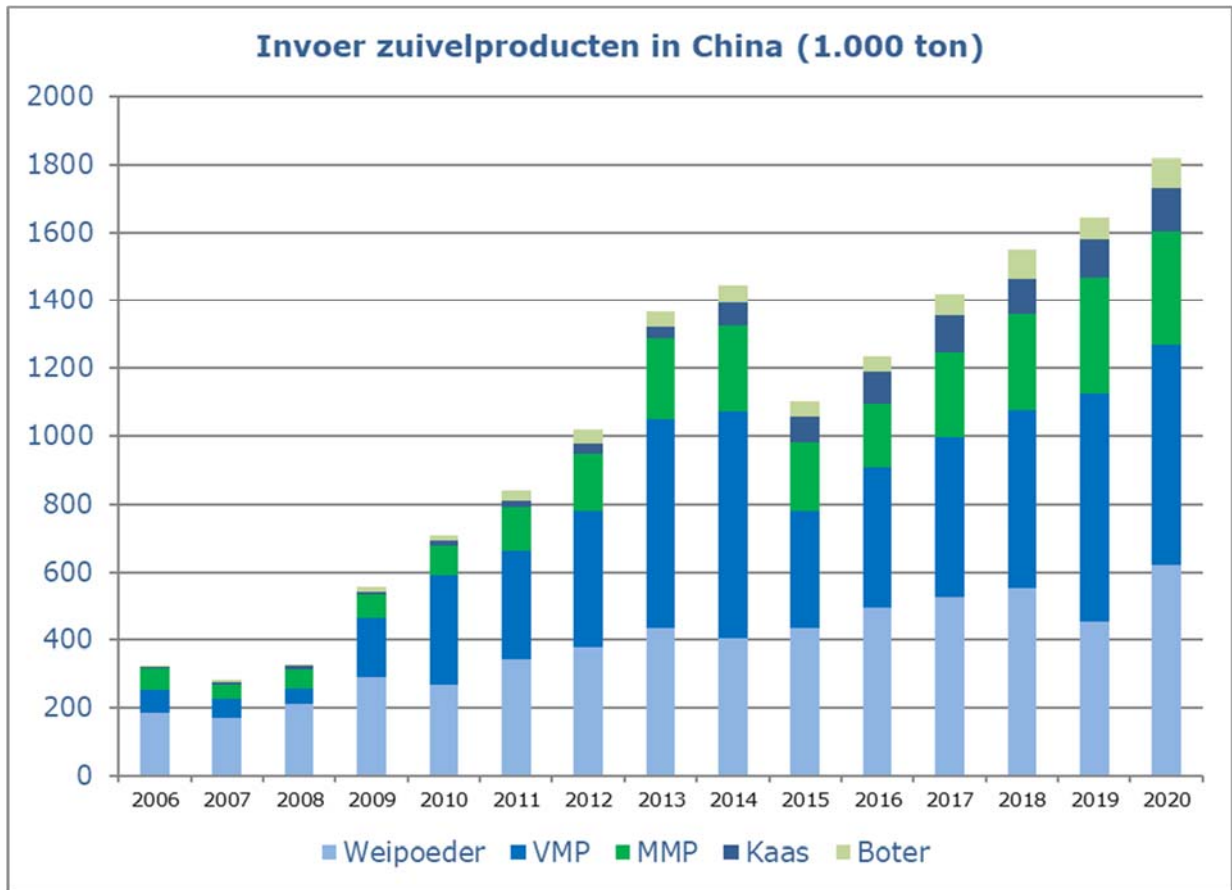
De invoer van boter groeit met 35%. Hiermee wordt de forse daling vorig jaar bijna volledig goedge maakt. De invoer van kaas zet zijn opmars voort : +13% in 2020. Hiermee werd de recordhoeveelheid van 130.000 ton bereikt. In 2010 bedroeg de invoer van kaas in China amper 15.000 ton. Op 10 jaar tijd is dit volume bijna vertienvoudigd !

Zowel magere (-2%) als volle (-4%) moesten na de forse stijgingen in 2019 wat terrein prijsgeven.

China stelt heel veel in het werk om de eigen melkproductie op een hoger niveau te brengen qua kwaliteit en qua milieu-effecten. Daarnaast wordt fors ingezet op een uitbreiding van de productie. Hiertoe werd zwaar geherstructureerd en gemoderniseerd. In 2020 zou de melkproductie met 3% gestegen zijn tot 33 miljard liter. Daar blijft de productie onder het niveau van 2010.

Het ziet er naar uit dat de vraag naar hoogwaardige zuivelproducten, o.m. vanuit de EU, nog verder zal stijgen.

In het eerste kwartaal van 2021 is de invoer van zuivelproducten in China aanzienlijk gestegen.

Bron: ZMB, CNIEL

2.2. EUROPESE UNIE

2.2.1. Niettegenstaande Corona hogere melkleveringen

Melkaanvoer per lidstaat (kalenderjaren)

(1.000 ton)	2005	2015	2019	2020	% 20/19
	EU-28		EU-28		
België	3.022	3.988	4.288	4.426	3,2
Denemarken	4.451	5.278	5.615	5.667	0,9
Duitsland	27.380	31.892	32.442	32.552	0,3
Griekenland	735	612	631	652	3,3
Spanje	5.940	6.794	7.235	7.406	2,4
Frankrijk	23.353	25.136	24.535	24.671	0,6
Ierland	5.060	6.587	8.226	8.542	3,8
Italië	10.897	11.161	12.117	12.656	4,4
Luxemburg	258	333	409	435	6,4
Nederland	10.479	13.326	13.802	13.960	1,1
Oostenrijk	2.619	3.102	3.140	3.137	-0,1
Portugal	1.911	1.928	1.892	1.920	1,5
Finland	2.362	2.394	2.330	2.362	1,4
Zweden	3.163	2.933	2.704	2.773	2,6
Verenigd Koninkrijk	14.038	15.196	15.434	15.452	0,1
10 nieuwe lidstaten van de uitbreiding van 2004					
Tsjechië	2.681	2.500	3.034	3.164	4,3
Estland	571	720	763	788	3,3
Cyprus	145	162	239	274	14,6
Letland	502	808	785	791	0,8
Litouwen	1.202	1.438	1.358	1.360	0,1
Hongarije	1.695	1.536	1.576	1.618	2,7
Malta	42	42	42	43	2,4
Polen	8.612	10.874	12.166	12.434	2,2
Slovenië	507	554	564	580	2,8
Slovakije	968	865	815	834	2,3
3 nieuwe lidstaten van de uitbreiding van 2007					
Bulgarije	830	505	659	694	5,3
Roemenië	1.068	916	1.122	1.135	1,2
Kroatië	-	513	436	434	-0,5
EU-28	134.491	152.093	158.359	160.760	1,5
EU-25	132.593	150.159	156.142	158.497	1,5
EU-15	115.668	130.660	134.800	136.611	1,3
Nieuwe lidstaten-10	16.925	19.499	21.342	21.886	2,5

Bron: ZMB

Niettegenstaande Corona en dalende melkveebestanden nemen de melkleveringen in de EU-28 in 2020 toe met 1,5 %. Het schrikkeljaar is goed voor 0,3% extra. Het zachte weer in het eerste kwartaal 2020 zorgde voor een forse toename van de melkaanvoer. Nadien zorgde droogte voor een afzwakking van het groeipotentieel. Uiteindelijk werd er 2,4 mia liter melk meer geleverd, waarvan 1,8 mia afkomstig is uit de EU-15.

De grootste procentuele stijgers zijn Luxemburg, Italië en Ierland. In absolute cijfers zorgden IT (+539 mio l), Ierland (+ 316) en Polen (+268) voor bijna de helft van de toename van de melkleveringen.

De toename van de melkleveringen was zeer algemeen. Van de 28 EU-lidstaten werd er slechts in 2 gevallen een kleine daling vastgesteld.

Net zoals in de voorbije jaren groeiden de melkleveringen in de lidstaten van Centraal- en Oost-Europa (EU-10 : + 2,5%) sneller dan in de oude lidstaten van de EU-15 (+1,3%).

De melkaanvoer in de eerste twee maanden **2021** in de EU -27 (excl. UK) is 0,3 % lager dan in 2020. Rekening houdend met het gedaalde melkveebestand en met het duurder krachtvoeder wordt verwacht dat de melkleveringen minder sterk zullen stijgen dan in 2020. De EU-Commissie stelt een toename van 1,0% voorop.

Verschuivingen melkleveringen

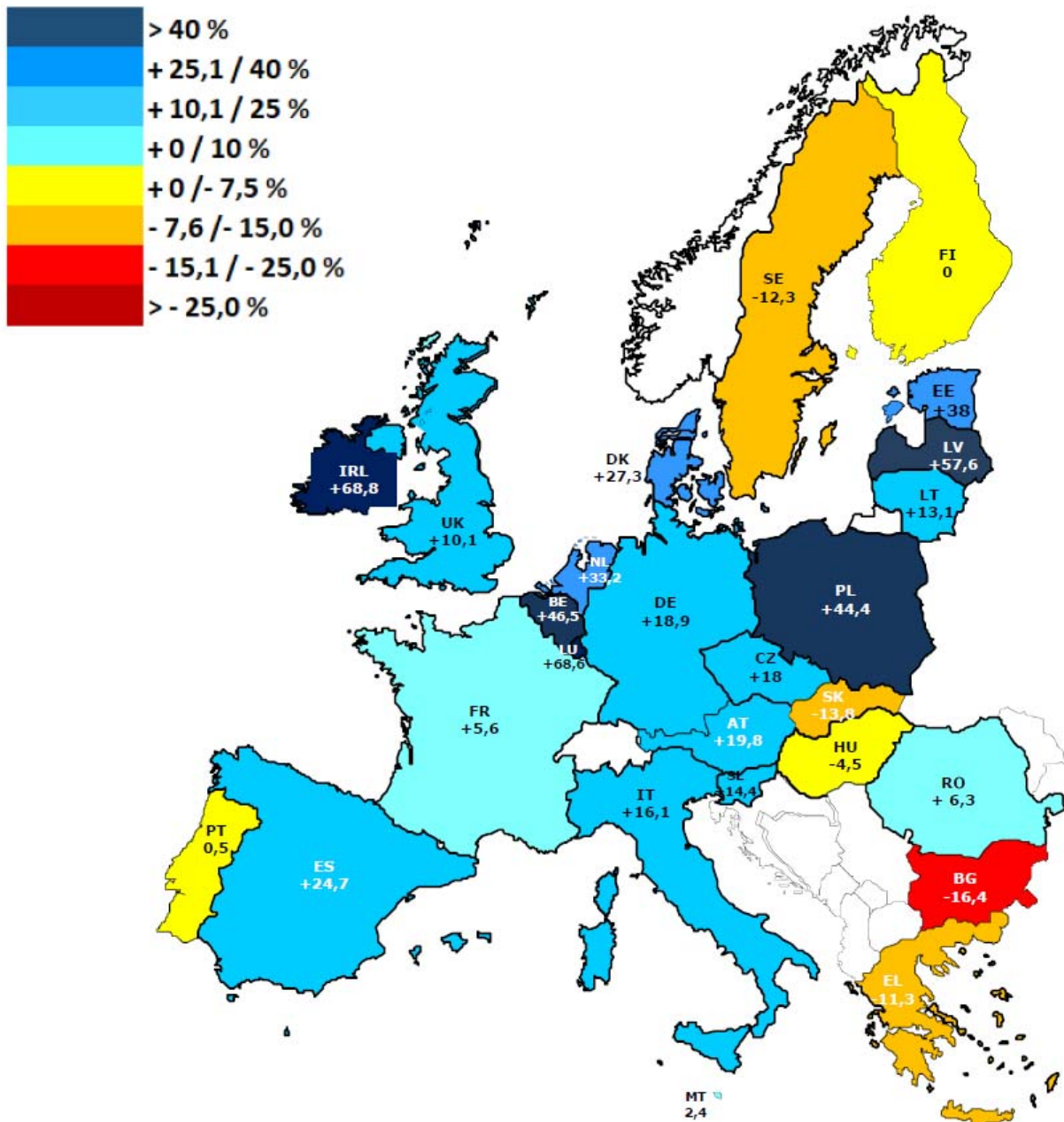
Op het kaartje hierna wordt de evolutie van de melkleveringen binnen de EU in de periode 2005 – 2019 weergegeven.

Over de betrokken periode is er in de EU-28 een toename met bijna 20 %. Dit gemiddelde verbergt evenwel grote individuele verschillen. Absolute koplopers zijn IRL, LUX, Cyprus en Letland. Zij kennen een toename van 60% of meer. Op de vijfde plaats komt ons land met 47% gevolgd door Polen met 44%.

Duitsland kent een groei die overeenstemt met het EU-gemiddelde. Een aantal landen vertonen een toename die lager is dan het gemiddelde, zoals FR en UK.

Slechts 5 lidstaten gaan erop achteruit : Griekenland, Zweden , Hongarije, Slovakije en Bulgarije.

Melkleveringen in EU : 2020 t.o.v. 2005 (in %)

Aantal melkkoeien in de EU, december-telling

(1.000 koeien)	1983	2000	2015	2019	2020 (1)	% 2020/ 1983	% 2020/ 2019
België	984	629	529	538	541	-45,0	0,6
Bulgarije	—	—	283	227	242	—	6,6
Tsjechië	—	529	369	361	357	—	-1,1
Denemarken	1003	644	570	563	565	-43,7	0,4
Duitsland	8.472	4.564	4.285	4.012	3.921	-53,7	-2,3
Estland	—	131	91	85	84	—	-1,2
Griekenland	225	180	111	95	86	-61,8	-9,5
Spanje	1.861	1.141	844	813	811	-56,4	-0,2
Frankrijk	7.104	4.153	3.661	3.491	3.434	-51,7	-1,6
Ierland	1.628	1.153	1.240	1.426	1.456	-10,6	2,1
Italië	3.078	1.772	2.057	1.876	1.871	-39,2	-0,3
Kroatië	—	—	152	130	129	—	-0,8
Cyprus	—	24	26	35	37	—	5,7
Letland	—	205	162	138	136	—	-1,4
Litouwen	—	438	301	241	233	—	-3,3
Luxemburg	69	44	49	54	54	-21,7	0,0
Hongarije	—	296	250	243	226	—	-7,0
Malta	—	9	6	6	6	—	0,0
Nederland	2.526	1.567	1.717	1.590	1.569	-37,9	-1,3
Oostenrijk	995	621	534	524	525	-47,2	0,2
Polen	—	2.982	2.134	2.167	2.126	—	-1,9
Portugal	355	355	243	234	233	-34,4	-0,4
Roemenië	—	—	1.191	1.139	1.122	—	-1,5
Slovenië	—	140	113	101	99	—	-2,0
Slovakije	—	242	139	126	122	—	-3,2
Finland	650	358	282	259	256	-60,6	-1,2
Zweden	662	426	337	301	304	-54,1	1,0
EU-27	—	—	21.676	20.775	20.545	—	-1,1
EU-15	29.612	17.607	16.459	15.776	15.626	-47,2	-1,0
Nieuwe lidstaten-10	—	4.996	3.565	3.468	3.389	—	-2,3

(1) Voorlopig

Bron: ZMP, Europese Commissie vanaf 1997

Het aantal melkkoeien in de EU-27 daalde met 1,1 % in 2020. Deze daling is nagenoeg even groot als die in 2019. In de EU-27 zijn er slechts 7 lidstaten waar het aantal melkkoeien toeneemt. Het betreft o.m. IRL en ons land. In de EU-10 is er een iets grotere daling. Ten opzichte van 1983 zijn er in de EU-15, 47 % of 14 miljoen melkkoeien minder.

2.2.2. Schaalvergroting melkveehouderij gaat door

	Aantal melkveebedrijven (1.000)			Gemiddelde productie (ton)		
	2018	2019	% 19/18	2018	2019	% 19/18
België	10,1	9,7	-4,0%	404	430	6,6%
Denemarken	3,0	2,8	-6,7%	1.872	2.005	7,1%
Duitsland	62,8	59,9	-4,6%	527	552	4,8%
Spanje	14,1	13,2	-6,4%	520	565	8,6%
Frankrijk	53,8	51,4	-4,5%	456	477	4,6%
Ierland	18,3	18,3	0,0%	428	451	5,3%
Italië	27,8	27,0	-2,9%	444	463	4,2%
Luxemburg	0,7	0,7	0,0%	583	601	3,2%
Nederland	17,0	16,3	-4,1%	829	893	7,7%
Oostenrijk	26,6	25,7	-3,4%	144	147	2,4%
Finland	6,5	6,0	-7,7%	363	389	7,3%
Zweden	3,5	3,2	-8,6%	789	845	7,2%
Tsjechië	1,9	2,0	5,3%	1.664	1.578	-5,2%
Estland	1,4	1,2	-14,3%	569	684	20,2%
Cyprus	0,2	0,3	50,0%	1.140	797	-30,1%
Letland	13,8	12,4	-10,0%	71	79	11,0%
Litouwen	36,0	30,9	-14,3%	44	50	15,1%
Hongarije	0,4	0,4	0,0%	4.873	4.908	0,7%
Polen	221,0	227,0	2,7%	54	54	-0,9%
Slovakije	0,5	0,5	0,0%	1.810	1.808	-0,1%
Overige lidstaten	592,6	563,0	-5,0%	14	15	2,8%
EU-27	1.112,0	1.071,9	-3,6%	133	139	4,6%

Bron: IDF, ZMB

Het aantal bedrijven met melkproductie in de EU-27 is in 2020 met bijna 4% gedaald. Nagenoeg in alle lidstaten daalt het aantal melkveehouders. De gemiddelde EU-bedrijfsomvang is gestegen. Bij de meeste lidstaten valt evenwel een stijging waar te nemen. De verschillen in bedrijfsomvang zijn groot.

2.2.3. Verbruik neemt toe

Een lichte heropleving van het verbruik van zuivelproducten is de voornaamste vaststelling bij de beoordeling van de cijfers over 2020. Aangezien het hier het totale verbruik betreft, waarin ook consumptie buitenshuis inbegrepen is, is dit een vrij opvallende vaststelling. In tegenstelling tot de trend van de laatste jaren, steeg het verbruik van consumptiemelk. Dit is een duidelijk effect van Corona, waarbij gezinnen meer maaltijden thuis bereidden. Ook voor kaas, toch getroffen door de tijdelijke sluiting van horeca en foodservice, neemt het verbruik toe. Alleen boter en magere melkpoeder kennen een dalend verbruik.

Consumptiemelk kent, in tegenstelling tot de voorbije jaren, een toename met 2,6% inzake productie en komt hiermee terug op het peil van 2018. De uitvoer naar derde landen stijgt verder door en overschrijdt de kaap van 1 miljard liter. Het verbruik op de interne markt neemt iets minder sterk toe dan de productie.

Het intern verbruik van **kaas** knoopt na een jaar van stilstand in 2019 terug aan met groei, zij het een bescheiden +0,7%.

De uitvoer van kaas naar derde landen stijgt fors, nl. met ruim 7% naar 946.000 ton. De invoer blijft stabiel op 63.000 ton. Het uitvoeroverschot voor kaas stijgt naar 883.000 ton. In 2015 bedroeg dit uitvoeroverschot slechts 660.000 ton. Rekenen we kaas om naar melkequivalenten, dan is de uitvoer ervan in 2020 goed voor bijna 45% van de uitvoer van melkequivalenten uit de EU. De EU voert in 2020 immers 21,2 mia liter melkequivalenten uit .

De productie van kaas nam in 2020 toe met 1,4% of 150.000 ton.

De laatste jaren zit de productie van **boter** terug in de lift. In 2020 zette de stijging zich door. Na een stabilisatie van het boterverbruik in de EU in 2019 is er in 2020 een kleine daling. De uitvoer stijgt verder door en zorgt voor ruimte voor de toename van de productie.

De productie van **magere melkpoeder** blijft net als in 2019 vrij stabiel. Na de sterke stijgingen sedert 2017 daalt de uitvoer met 14% naar 829.000 ton. Het intern verbruik is gedaald met 9%.

Bij **volle melkpoeder** neemt de productie lichtjes toe (+1,7%) en dit mede dankzij een toename van de uitvoer in 2020. Het uitvoerverlies van 2019 wordt hiermee ongedaan gemaakt. Het intern verbruik stijgt verder door. Op 5 jaar tijd groeide het verbruik met maar liefst 26%.

Het intern verbruik en de productie van **yoghurt en gefermenteerde melkproducten** nemen toe met 1%. De uitvoer blijft stabiel.

Productie en aanwending van zuivelproducten in de EU-15 en EU-28

(1.000 ton)	2005 EU-25	2015 EU-28	2018 EU-28	2019 EU-28	2020 EU-28	(1)	%20/19 EU-28
BOTER							
Productie (a)	2.137	2.280	2.325	2.410	2.450		1,7
Invoer	86	24	20	14	4		-71,4
Uitvoer	342	178	158	215	246		14,4
Voorraad wijziging	-59	+10	-1	+5	+5		0,0
Aanwending	1.940	2.116	2.198	2.224	2.207		-0,8
KAAS							
Productie	8.584	9.971	10.522	10.553	10.703		1,4
Invoer	103	61	59	63	63		0,0
Uitvoer	546	720	833	882	946		7,3
Extra - smeltkaas	+262	+222	+245	+267	+267		0,0
Verbruik	8.402	9.505	9.993	10.001	10.067		0,7
CONDENS							
Productie	1.181	1.155	1045	1.100	1.140		3,6
Invoer	1	1	1	1	1		0,0
Uitvoer	200	356	276	276	279		1,1
Aanwending	982	830	795	810	845		4,3
NIET-MAGERE MELKPOEDER							
Productie	858	835	870	880	895		1,7
Invoer	2	4	2	5	1		-80,0
Uitvoer	490	401	334	297	332		11,8
Voorraadverandering	0	-20	+20	+35	-15		-142,9
Aanwending	370	459	513	553	580		4,9
MAGERE MELKPOEDER							
Productie	1.114	1.703	1.663	1.670	1.679		0,5
Invoer	7	3	3	6	2		-66,7
Uitvoer	194	695	816	962	829		-13,8
Voorraadverandering	-43	+109	-151	-224	0		-100,0
Aanwending	970	860	930	938	853		-9,1
CONSUMPTIEMELK							
Productie (b)	33.497	30.995	30.198	29.383	30.141		2,6
Invoer	1	1	4	6	9		50,0
Uitvoer	104	603	727	891	1.008		13,1
Verbruik	33.295	30.392	29.612	28.498	29.141		2,3
ROOM							
Productie	-	2.749	2.674	2.747	2.752		0,2
Invoer	-	1	1	1	1		0,0
Uitvoer	-	112	147	151	170		12,6
Verbruik	-	2.628	2.528	2.597	2.583		-0,5
GEFERMENTEERDE PRODUCTEN							
Productie (b)	9.577	9.209	9.518	8.224	8.308		1,0
Invoer	10	5	6	7	7		0,0
Uitvoer	61	163	192	209	209		0,0
Verbruik	9.526	9.052	9.332	8.022	8.106		1,0

(1) Voorlopig/Raming

(a) Inclusief butteroil, omgerekend naar boter

(b) Inclusief karnemelk

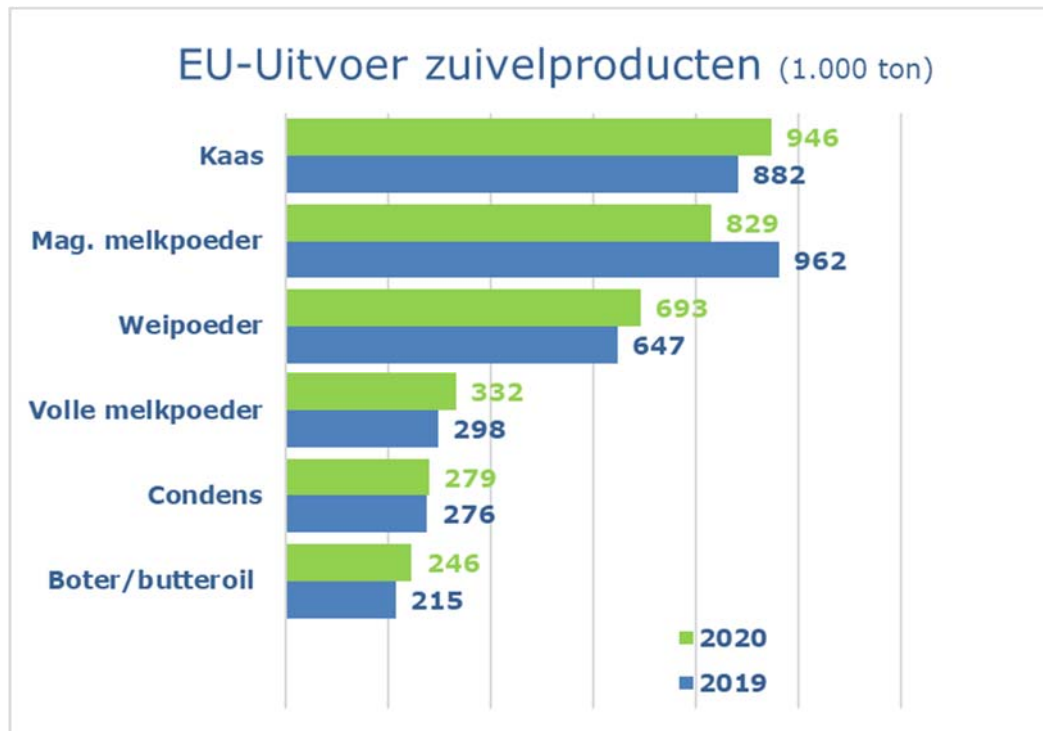
—: niet beschikbaar

Bron: AMI/ZMB

2.2.4. EU –uitvoer naar derde landen neemt verder toe

Voor de meeste zuivelproducten is de uitvoer naar derde landen in 2020 toegenomen. De tijdelijke negatieve effecten van Corona werden reeds in de loop van 2020 geneutraliseerd. Alleen melkpoeder moet na de forse toenames van de afgelopen jaren een stap terugzetten (-14%). Boter kent de sterkste toename (+14%) gevolgd door volle melkpoeder (+11%). Weipoeder en kaas stijgen met hetzelfde percentage, namelijk +7%. In 2018 een stagnatie genoteerd. In 2019 wordt terug met een duidelijke groei aangeknoopt.

Uitgedrukt in melkequivalenten is de uitvoer evenwel lichtjes gedaald in 2020.

Voor 2021 geldt de uitvoer voor de EU-27, waarbij UK een derde land is. Maken we de vergelijking voor de EU-27 voor de eerste 2 maanden van 2021 dan zijn er uiteenlopende vaststellingen. Melk en room, alsook weipoeder en condens kennen forse stijgingen. Volle en magere melkpoeder, alsook kaas blijven stabiel. Boter kent een terugval, maar blijft boven het niveau van 2019.

De ontwikkeling van de uitvoer vanuit de EU-27 zal positief beïnvloed worden door de aantrekkende economie in de opkomende landen. De gevolgen van de Brexit zullen negatief zijn. Per saldo zou de uitvoer toch nog verder toenemen.

2.2.5. Zelfvoorzieningsgraad, zonder UK, stijgt naar 118 %.

Houden we de vergelijkingsbasis van EU-28 vast dan stijgt de zelfvoorzieningsgraad van ruim 113 in 2019 naar 115% in 2020. Dit als gevolg van de toename van de melkaanvoer. Bij een toename van de melkleveringen met 2,4 mia liter stijgt het intern verbruik slechts met 0,6 miljard liter.

In de nieuwe EU-27, zonder UK, stijgt de zelfvoorzieningsgraad naar 118%. Met de UK vallen er voor 15,5 mia liter melkleveringen weg, evenwel verliest de EU ruim 17 mia liter aan interne afzet van zuivel. Zowel invoer als uitvoer nemen in vergelijking met de EU-28 aanzienlijk toe. Het verbruik per hoofd in de EU-27 stijgt met 1% naar 275,5 kg melkequivalent.

Kijken we terug op periode 2015-2020 voor de EU-28. De melkaanvoer nam toe met bijna 9 mia kg. Het intern verbruik in de EU nam het leeuwenaandeel van deze groei op, namelijk 7,2 mia kg terwijl de uitvoer 2 mia kg voor zijn rekening nam. Het intern verbruik blijft een krachtige witte motor voor de ontwikkeling van de melkproductie in de EU.

Melkbalans EU

in miljoen ton	2015 EU-28	2017 EU-28	2018 EU-28	2019 EU-28 (1)	2020 EU-28 (2)	2020 EU-27 (2)
Melkleveringen	152,1	156,1	157,4	158,4	160,8	145,3
Invoer (1)	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	3,2
Uitvoer (1)	18,6	20,3	20,1	21,8	21,2	25,1
Voorraadwijziging (1)	+1,4	-1,4	-1,3	-2,2	+0,1	+0,1
Verbruik (1)	133,0	138,1	139,5	139,7	140,3	123,2
Verbruik per hoofd	261,6	270,0	272,3	272,0	272,8	275,5
Zelfvoorzieningsgraad (%)	114	113	113	113	115	118

(1) In melkequivalenten

(2) Voorlopig / prognose

Bron : AMI

2.2.6. Geen openbare voorraden

Nadat de interventievoorraden van magere melkpoeder en boter in 2007 volledig afgebouwd waren, ontstonden eind 2009 nieuwe stocks. In 2012 waren de openbare voorraden terug leeg.

Sedert juli 2015 werd opnieuw magere melkpoeder aangeboden ter interventie. Vooral in het jaar 2016 werd heel wat poeder in interventie genomen. Aan het eind van 2016 bedroeg de openbare voorraad aan **magere melkpoeder** 351.000 ton. Dit liep in 2017 verder op tot 378.000 ton. Sedert eind 2016 probeert de EU-Commissie de voorraad geleidelijk af te bouwen, evenwel tot in april 2018 zonder veel succes. Daarna kwam de verkoop, aan steeds hogere prijzen, wel op gang.

In 2018 kon de voorraad uiteindelijk afgebouwd worden tot 175.000 ton. In januari 2019 kon zo goed als de hele voorraad verkocht worden.

Overzicht van de publieke voorraad magere melkpoeder

(1.000 ton)	2000	2005	2010	2015	2017	2018	2019	2020
Stocks per 1 januari	180,0	62,8	259,7	0,0	351,0	378,1	175,4	0,0
Opgekocht	0,0	5,3	0,0	29,8	29,2	0,0	0,0	0,0
Verkocht	180,0	60,4	64,9	0,7	2,2	202,2	175,4	0,0
Stocks op 31 december	0,0	7,6	194,8	29,1	378,1	175,8	0,0	0,0

Bron: Europese Commissie - Milk Market Observatory

De openbare voorraad **boter** is in 2007 volledig afgebouwd. Sedert de hervorming geldt de nieuwe opkoopregeling. Vanaf 1 maart kan aangekocht worden aan 90 % van de interventieprijs met een limiet van 50.000 ton en met een opkoopperiode beperkt van 1 maart tot 31 augustus. Eens het plafond bereikt is kan de Commissie overgaan tot aankoop via tendering.

In 2018 werd geen boter ingeleverd in interventie.

Overzicht van de publieke voorraad boter

(1.000 ton)	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020
Stocks per 1 januari	53,0	160,4	76,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Opgekocht	44,0	36,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verkocht	33,4	75,6	74,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Stocks op 31 december	63,6	121,2	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Bron: Europese Commissie - Milk Market Observatory

In 2017 heeft de EU-Commissie gezien de schaarste op de botermarkt beslist om de mogelijkheid voor steun voor private opslag niet te activeren. Ook in 2018 en in 2019 wordt er geen steun voorzien voor private opslag.

Omwille van de Corona-crisis werd in het voorjaar 2020 de private opslag voor boter en magere melkpoeder terug geactiveerd.

Private opslag van boter

(1.000 ton)	EU	België
1986	164	20
1990	201	45
1991	116	41
1992	192	34
1993	162	20
1994	166	25
1995	146	16
1996	202	22
1997	139	19
1998	176	16
1999	198	24
2000	180	27
2001	207	23
2002	172	19
2003	175	19
2004	126	17
2005	147	18
2006	118	17
2007	124	11
2008	161	13
2009	138	14
2010	83	8
2011	106	10
2012	131	11
2013	89	8
2014	22	3
2015	141	11
2016	144	9
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	68	3

Bron: Europese Commissie

Private opslag van magere melkpoeder

(1.000 ton)	EU	België
2014	17	0
2015	52	4
2016	89	19
2017	26	10
2018	0	0
2019	0	0
2020	20	2

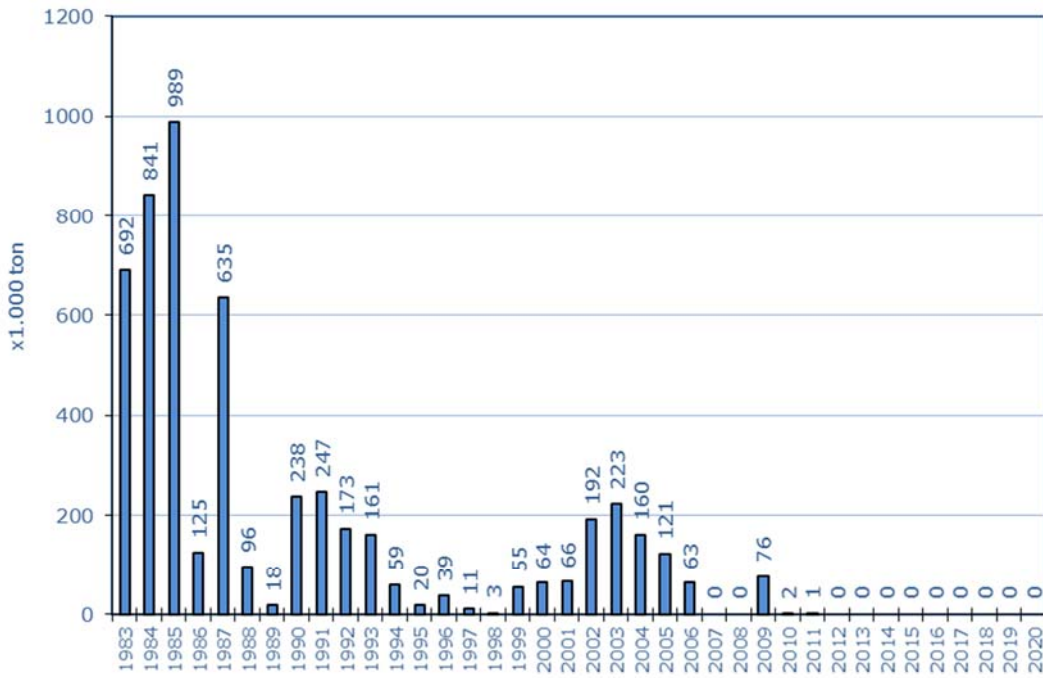
Bron: Europese Commissie

Interventieaankopen door de EU

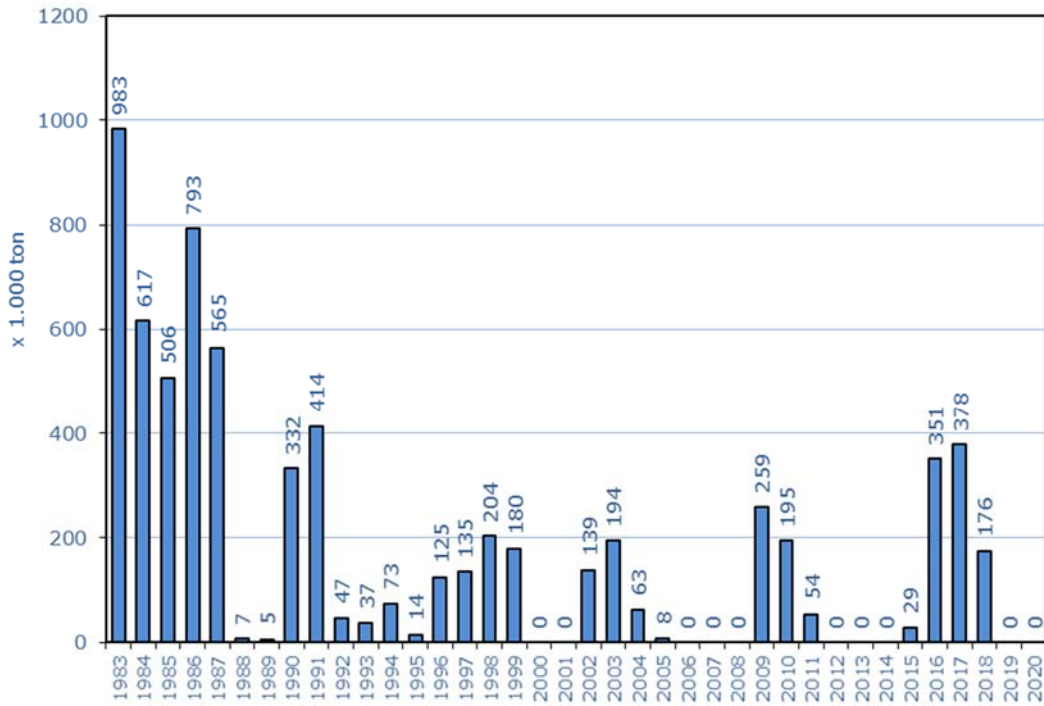
(1.000 ton)	Boter	Magere melkpoeder
1985	491,0	247,0
1986	655,0	602,0
1987	368,0	54,0
1988	25,0	0,0
1989	0,0	0,0
1990	250,0	337,0
1991	174,0	199,0
1992	48,0	0,0
1993	32,0	11,0
1994	21,0	59,0
1995	0,1	0,0
1996	39,6	126,9
1997	2,9	33,7
1998	0,0	101,7
1999	55,4	95,7
2000	44,0	0,0
2001	38,7	0,0
2002	156,5	150,0
2003	41,3	110,1
2004	29,4	20,5
2005	36,4	5,3
2006	61,5	0,0
2007	0,4	0,0
2008	0,0	0,0
2009	81,9	273,7
2010	0,0	0,0
2011	0,0	0,0
2012	0,0	0,0
2013	0,0	0,0
2014	0,0	0,0
2015	0,0	29,7
2016	0,0	335,6
2017	0,0	29,2
2018	0,0	0,0
2019	0,0	0,0
2020	0,0	0,0

Bron: Europese Commissie

Boter E.U.-Interventievoorraad (31 dec.)

Mager Melkpoeder E.U. Interventievoorraad (31 dec.)

2.2.7. Zuiveluitgaven

Aandeel zuivel in EU-landbouwuitgaven

(miljoen Ecu/Euro)	Uitgaven zuivel	Uitgaven landbouw	Aandeel zuivel (%)
1984	5.442	18.331	29,7
1989	4.987	26.076	19,1
1990	4.956	26.831	18,5
1991	5.637	32.222	17,5
1992	4.007	31.871	12,6
1993	5.222	34.975	14,9
1994	4.259	32.970	12,9
1995	4.038	33.376	12,1
2000	2.644	40.395	6,5
2005 (1)	2.610	52.958	4,9
2006 (1)	2.527	54.226	4,7
2007 (2)	638	52.026	1,2
2008 (2)	148	54.972	0,3
2009 (2)	371	52.191	0,7
2010 (2)	529	55.142	1,0
2011 (2)	5	55.916	0,0
2012 (2)	91	55.699	0,2
2013 (2)	70	58.467	0,1
2014	72	57.775	0,1
2015	96	57.285	0,2
2016 (3)	407	41.758	1,0
2017 (3)	468	44.759	1,0
2018 (3)	207	43.464	0,5
2019	-60	56.641	-0,1
2020	0,996	75.007	0,0
2021 (*)	9	55.382	0,0

(1) Voor EU-25

(2) Voor EU-27

(3) incl. enveloppe crisismaatregelen van 430 mio euro, ook bestemd voor andere sectoren

(*) Voorlopig

Bron: Europese Commissie

2.3. BELGIË

2.3.1. Meer melk- en zoogkoeien

Ten opzichte van het voorgaande jaar zien we voor 2020 op nationaal niveau opnieuw een stijging in het aantal melkkoeien, nl. met 1%. Dit is voornamelijk te wijten aan de stijging in Vlaanderen (+1,7%). Ook het aantal zoogkoeien stijgt opnieuw, namelijk met 2%. Deze stijging manifesteert zich op gelijkaardige wijze in Vlaanderen en Wallonië. Bij de interpretatie van deze gegevens dient opgemerkt te worden dat voor 2020 de situatie van mei 2020 wordt weergegeven, omdat de gegevens van eind 2020 nog niet beschikbaar zijn.

Aantal koeien en melkveehouders per landsgedeelte

	1984	2000	2005	2015	2018	2019	2020*	% 20/19
a) BELGIE								
Melkkoeien	993.871	593.788	522.906	528.778	529.247	537.960	544.432	1,2
Zoogkoeien	160.566	508.857	483.276	444.970	412.329	401.084	409.104	2,0
TOTAAL	1.154.437	1.102.645	1.006.182	973.748	941.576	939.044	953.536	1,5
Bedrijven met melkkoeien	47.053	17.639	15.181	12.076	10.102	9.674	N. B.	
Bedrijven met zoogkoeien	14.729	22.766	20.756	15.368	13.529	13.024	N. B.	
b) VLAANDEREN								
Melkkoeien	533.875	327.067	292.958	316.042	330.696	339.087	345.091	1,7
Zoogkoeien	43.438	182.913	176.354	182.143	164.788	158.807	162.155	2,1
TOTAAL	577.313	509.980	469.312	498.185	495.484	497.894	507.246	1,8
Bedrijven met melkkoeien	27.663	9.961	8.862	6.658	5.606	5.356	N. B.	
Bedrijven met zoogkoeien	7.004	11.927	11.245	8.244	7.103	6.784	N. B.	
c) WALLONIE								
Melkkoeien	459.831	266.657	229.948	212.465	198.338	198.654	199.341	0,3
Zoogkoeien	117.106	325.880	306.922	262.715	247.429	242.160	246.949	1,9
TOTAAL	576.937	592.537	536.870	475.180	445.767	440.814	446.290	1,2
Bedrijven met melkkoeien	19.382	7.676	6.316	5.413	4.493	4.315	N. B.	
Bedrijven met zoogkoeien	7.722	10.836	9.507	7.116	6.419	6.233	N. B.	
d) BRUSSELS GEWEST								
Melkkoeien	165	64	71	271	213	219	N. B.	
Zoogkoeien	22	64	63	112	112	117	N. B.	
TOTAAL	187	128	134	383	325	336	N. B.	
Bedrijven met melkkoeien	10	2	3	5	3	3	N. B.	
Bedrijven met zoogkoeien	3	3	4	8	7	7	N. B.	

Bron: FOD Economie/Statbel, op basis van de gegevens van Sanitel vanaf 2014

*Situatie van mei 2020

N.B. = niet beschikbaar

2.3.2. Daling van het aantal melkleveraars is constant

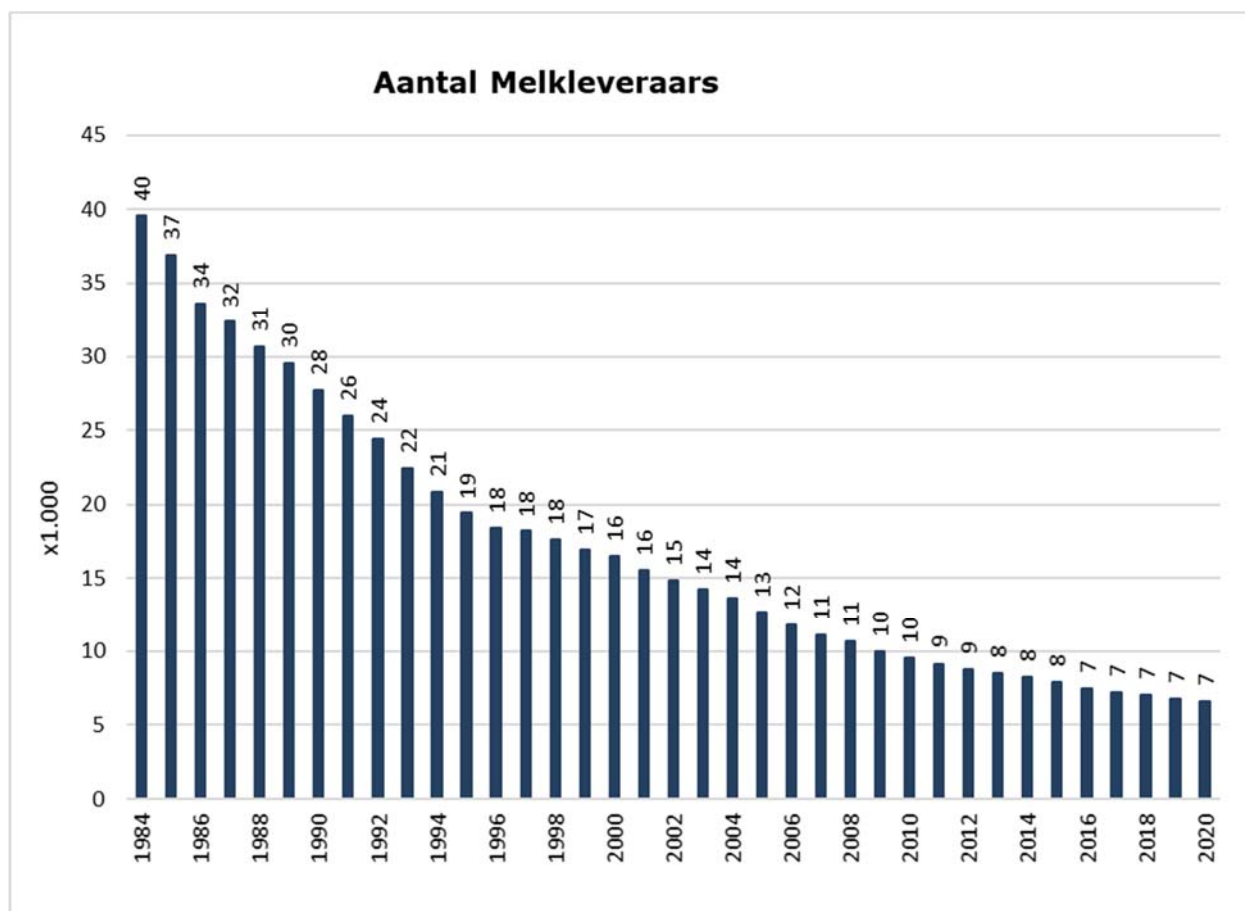
Net zoals in andere subsectoren van de landbouw daalt het aantal melkleveraars. In 2020 zijn er 3% minder melkleveraars dan in 2019. Vorig jaar en het jaar daarvoor daalde het aantal melkleveraars eveneens met 3%.

Aantal melkleverders per landsgedeelte

	Vlaanderen	Wallonië	België
December 2017	4.329	2.886	7.215
December 2018	4.181	2.814	6.995
December 2019	4.061	2.731	6.792
December 2020	3.933	2.680	6.613
Vershil (%)	-3,2	-1,9	-2,6
April 2018	4.280	2.894	7.174
April 2019	4.132	2.823	6.955
April 2020	4.018	2.738	6.756
April 2021	3.861	2.683	6.544
Vershil (%)	-3,9	-2,0	-3,1

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

Op basis van de maandelijkse statistieken van de Interprofessionele Organismen met betrekking tot de melkwaliteit, waren er eind 2020 nog 6 613 leverders actief, waarvan 60% Vlaamse en 40% Waalse. Deze verhouding blijft al jarenlang constant. We zien in 2020, net als in 2018 en in 2019, een sterkere daling in Vlaanderen (3,2%) dan in Wallonië (1,9%).

2.3.3. Opnieuw grotere stijging van de melkleveringen

De melkleveringen in 2020 stegen met 3,7%. Dit is een sterkere groei dan 2019, dat het jaar was met de laagste groei sinds 2013. De groei ten opzichte van 2019 situeerde zich vooral in de eerste helft van 2020. Dit is wellicht te wijten aan de kleinere groei in de eerste helft van 2019 als latent effect van de droogte en hitte-stress in 2018.

In 2020 wordt 4,2 miljard liter melk geleverd. Op tien jaar tijd zijn de melkleveringen in ons land met maar liefst 31% of nagenoeg 1 miljard liter melk gestegen. In vergelijking met twee decennia eerder bedraagt die stijging 42%.

De leveringen van melk evolueerden als volgt:

	(1.000 l)	%		(1.000 l)	%
1985	3.054.893	-	2003	2.956.094	-0,4
1986	3.171.685	3,8	2004	2.968.838	0,4
1987	3.040.941	-4,1	2005	2.936.593	-1,1
1988	2.958.442	-2,7	2006	2.924.949	-0,4
1989	2.995.901	1,3	2007	3.008.685	2,9
1990	2.905.869	-3,0	2008	2.998.543	-0,3
1991	2.877.111	-1,0	2009	3.098.002	3,3
1992	2.870.287	-0,2	2010	3.214.434	3,8
1993	2.863.430	-0,2	2011	3.259.187	1,4
1994	2.902.363	1,4	2012	3.222.409	-1,1
1995	2.958.169	1,9	2013	3.299.539	2,4
1996	2.919.074	-1,3	2014	3.464.609	5,0
1997	2.883.155	-1,2	2015	3.563.796	2,9
1998	2.939.022	1,9	2016	3.678.542	3,2
1999	2.898.094	-1,4	2017	3.810.940	3,6
2000	2.945.392	1,6	2018	3.960.304	3,9
2001	2.937.807	-0,3	2019	4.054.917	2,4
2002	2.968.894	1,1	2020	4.203.646	3,7

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

Wanneer we de leveringen op regionaal niveau bekijken, blijven we een verschil zien tussen Vlaanderen en Wallonië. Onderstaande tabel geeft aan hoeveel melk er op jaarbasis wordt geleverd door melkleveraars in Vlaanderen en in Wallonië. Deze melk kan geleverd zijn aan zowel Vlaamse als Waalse kopers. In 2019 was de toename in leveringen kleiner dan de jaren voordien, met een stijging in Vlaanderen met 2,9%, en in Wallonië met 1,6%. In 2020 is de stijging in beide landsgedeelten opnieuw hoger, nl. respectievelijk 4,0% en 3,2%.

Sedert 2014 bedraagt de toename in melkleveringen in Vlaanderen 33%, in Wallonië bedraagt de stijging 0,4%.

De regionale melkleveringen evolueerden als volgt:

	Vlaanderen		Wallonië	
	(1.000 l)	%	(1.000 l)	%
2014	2.191.922	-	1.295.396	-
2015	2.327.336	6,2	1.271.577	-1,8
2016	2.489.603	7,0	1.195.268	-6,0
2017	2.612.427	4,9	1.207.655	1,0
2018	2.726.096	4,4	1.240.296	2,7
2019	2.805.140	2,9	1.260.419	1,6
2020	2.917.921	4,0	1.300.949	3,2

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

2.3.4. Gemiddelde melklevering stijgt verder met 6,5%

In 2020 is het gemiddelde geleverde volume per melkveebedrijf gestegen met 6,5%, nl. tot 635.664 liter. De afgelopen tien jaar zijn de gemiddelde leveringen in ons land gestegen met 89%. Dit komt neer op quasi een verdubbeling en is het resultaat van een toename van de melkleveringen met 31% en een daling van het aantal melkleverders met 21%. Verder valt op dat het aantal melkkoeien in de betrokken periode slechts met 9% toenam. De productie per melkkoe is dus behoorlijk gestegen.

Evolutie melkaanvoer per leveraar

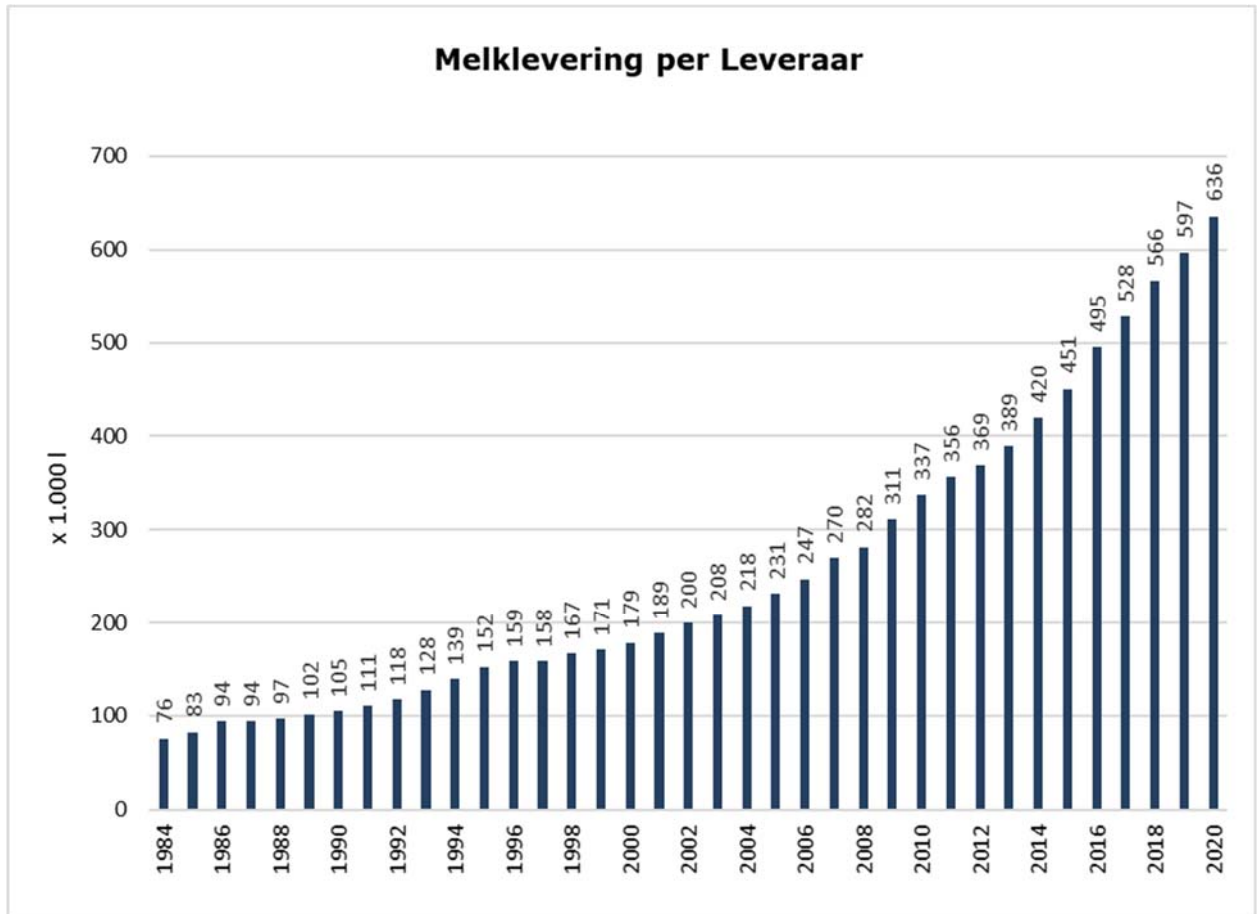
	Leveraars		Gemiddelde levering	
	Aantal	% verschil	Liter/jaar	% verschil
	(1)	t.o.v. vorig jaar		t.o.v. vorig jaar
1980	45.392		64.855	
1984 (2)	39.554	-3,2	75.831	4,2
1990 (3)	27.702	-5,7	104.897	5,7
1992	24.380	-6,2	117.735	6,4
1993	22.406	-8,1	127.797	8,5
1994	20.838	-7,0	139.282	9,0
1995	19.410	-6,9	152.404	9,4
1996	18.375	-5,3	158.844	4,2
1997	18.194	-1,0	158.467	-0,2
1998	17.604	-3,2	166.952	5,4
1999	16.960	-3,7	170.878	2,4
2000	16.475	-2,9	178.780	4,6
2001	15.569	-5,5	188.696	5,5
2002	14.846	-4,6	199.979	6,0
2003	14.226	-4,2	207.796	3,9
2004	13.602	-4,4	218.265	5,0
2005	12.690	-6,7	231.410	6,0
2006	11.838	-6,7	247.081	6,8
2007	11.136	-5,9	270.176	9,3
2008	10.649	-4,4	281.579	4,2
2009	9.963	-6,4	310.951	10,4
2010	9.532	-4,3	337.226	8,4
2011	9.145	-4,1	356.390	5,7
2012	8.733	-4,5	368.992	3,5
2013	8.473	-3,0	389.418	5,5
2014	8.251	-2,6	419.902	7,8
2015	7.910	-4,1	450.543	7,3
2016	7.431	-6,1	495.027	9,9
2017	7.215	-2,9	528.197	6,7
2018	6.995	-3,0	566.162	7,2
2019	6.792	-2,9	597.014	5,4
2020	6.613	-2,6	635.664	6,5

(1) 1980-2000 : Gemiddelde maandelijkse cijfers; vanaf 2001: situatie op 31 december

(2) 1984: Gemiddelde procentuele verandering per jaar in de periode 1980-1984

(3) 1990: Gemiddelde procentuele verandering per jaar in de periode 1984-1990

Bron: IO'n, Kwaliteitsuitslagen

Vet- en Eiwitgehalte

	Vetgehalte (g/l)	Vershil	Eiwitgehalte (g/l)	Vershil
1984	36,88	0,10	32,63	0,04
1992	40,80	0,05	34,05	-0,01
1993	41,47	0,67	34,26	0,21
1994	41,46	-0,01	34,15	-0,11
1995	41,37	-0,09	34,15	0,00
1996	41,92	0,55	34,35	0,20
1997	41,97	0,05	34,41	0,06
1998	42,25	0,28	34,25	-0,16
1999	41,75	-0,50	34,14	-0,11
2000	41,95	0,20	34,20	0,06
2001	42,14	0,19	34,28	0,08
2002	42,15	0,01	34,41	0,13
2003	42,19	0,04	34,33	-0,08
2004	42,59	0,40	34,40	0,07
2005	42,12	-0,47	34,34	-0,06
2006	42,21	0,09	34,49	0,15
2007	41,97	-0,24	34,87	0,38
2008	41,97	0,00	34,70	-0,17
2009	42,15	0,18	34,49	-0,21
2010	42,23	0,08	34,90	0,41
2011	41,93	-0,30	34,83	-0,07
2012	42,29	0,36	34,96	0,13
2013	42,08	-0,21	34,96	0,00
2014	41,46	-0,62	34,93	-0,03
2015	41,99	0,53	35,02	0,09
2016	42,02	0,03	35,17	0,14
2017	42,12	0,10	35,53	0,37
2018	42,13	0,01	35,23	-0,30
2019	43,14	1,01	35,49	0,26
2020	43,11	-0,03	35,60	0,11

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

Het gemiddeld vetgehalte van de melkleveringen in 2020 blijft nagenoeg stabiel in vergelijking met 2019 en bedraagt 43,11 gram. Tussen 2018 en 2019 was het vetgehalte toegenomen met 1,01g/l. Het eiwitgehalte steeg in 2020 met 0,11 g naar 35,60 g/liter.

2.3.5. 47% van de leveraars levert meer dan 500.000 liter

Op basis van de verdeling van de melkleveringen per melkleveraar kan een beeld worden geschetst van de grote structurele bedrijfsverschillen in de Belgische melkveesector. In 2020 leverde 6,5% van alle leveraars minder dan 100.000 liter. Dat is een daling t.o.v. de 7,4% van in 2019. Daar tegenover staat een stijgend aantal melkveebedrijven, namelijk 47%, dat meer dan 500.000 liter levert. Deze bedrijven zijn goed voor 78% van de totale Belgische melkleveringen. In de zuivelcampagne 2013-

2014 leverden maar 25,7% van de bedrijven meer dan 500.000 liter en waren zij samen goed voor 50,8% van het nationale quotum. In 2020 vertegenwoordigt de categorie van de bedrijven met meer dan 1.000.000 liter bijna 17% van de Belgische melkveehouders. Deze melkleveraars zijn goed voor bijna 44% van de nationale leveringen.

Net als in 2019 is de kaap van 500.000 liter in 2020 de scharnierwaarde waaronder het aantal bedrijven daalt t.o.v. het jaar voordien, terwijl boven deze waarde het aantal bedrijven stijgt. In 2017 en 2018 was de scharnierwaarde 600.000 liter, maar in de zuivelcampagne van 2004-2005 bedroeg ze nog 200.000 liter.

Verdeling van de melkleveraars in 2020

Geleverde liters (liters)	Producenten		Hoeveelheid melk	
	aantal	%	mio. lit.	%
< 50.000	163	2,4	4	0,1
50 - 99.999	275	4,1	21	0,5
100 - 199.999	843	12,7	128	3,1
200 - 299.999	839	12,6	209	5,0
300 - 399.999	743	11,2	259	6,2
400 - 499.999	673	10,1	302	7,3
500 - 599.999	622	9,3	341	8,2
600 - 699.999	500	7,5	323	7,8
700 - 799.999	347	5,2	259	6,2
800 - 899.999	299	4,5	252	6,1
900 - 999.999	250	3,8	237	5,7
1.000-1.499.999	691	10,4	836	20,1
1.500-1.999.999	198	3,0	338	8,1
>2.000.000	217	3,3	653	15,7
> 500.000	3.124	46,9	3.241	77,8
TOTAAL	6.660	100,0	4.165	100,0

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

De veehouderijen met de grootste gemiddelde melkleveringen bevinden zich in Vlaanderen. Hier bedraagt het gemiddelde ruim 740 000 liter op jaarbasis. In Wallonië liggen de gemiddelde individuele melkleveringen op 65% van die in Vlaanderen.

De gemiddelde leveringen per bedrijf blijven ook in 2020 stijgen in de twee regio's. De sterkste stijging wordt geregistreerd in Vlaanderen, en het verschil in toename is opnieuw groter dan in 2019.

Gemiddelde leveringen per melkleveraar, per regio

(liter)	2014	2017	2018	2019	2020	% 20/19
Vlaanderen (1)	445.875	603.471	652.020	690.751	741.907	7,4
Wallonië (1)	388.425	418.453	440.759	461.523	485.429	5,2
België (2)	419.902	528.197	566.162	597.014	635.664	6,5

(1) Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

(2) Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.6. Gemiddelde melkprijs in 2020 van €32,20 per 100l

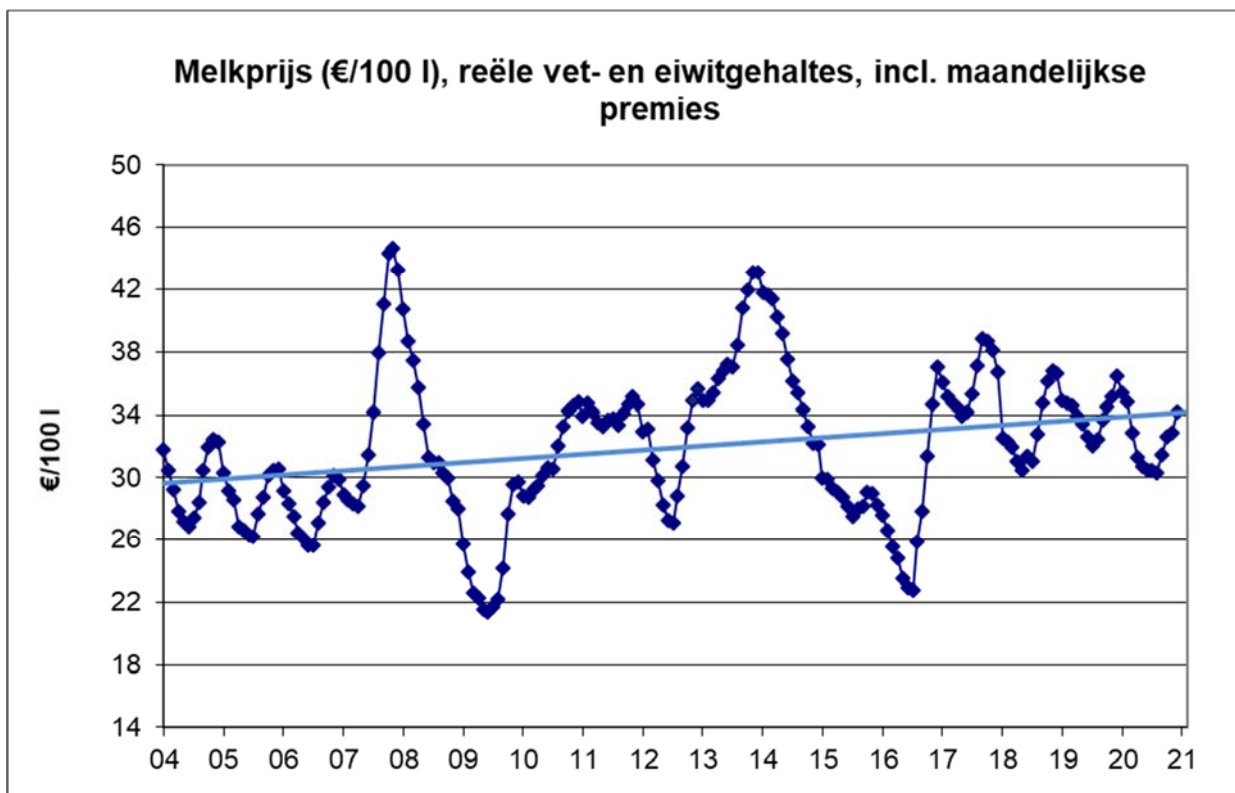
Het Algemeen Verbond der Coöperatieve Zuivelfabrieken (AVCZ) hield een jaarlijkse enquête over de melkprijs bij haar leden. Het AVCZ werd echter opgeheven waardoor deze prijzen niet meer verder beschikbaar zijn. Ter vervanging wordt er vanaf 2016 een BCZ-jaarprijs berekend voor de conventionele (i.e. niet-bio) melk. In deze berekeningen zijn inbegrepen: de melkerijpremies op maand- en op jaarbasis, de nabetalingen en de jaarlijkse kosten. De BTW is niet inbegrepen. Voor 2020 bedroeg de BCZ-jaarprijs 32,20 euro per 100 liter. Deze prijs stemt overeen met een daling van 7% t.o.v. de prijzen in 2019. De prijsdaling is toe te schrijven aan de gedaalde prijsnoteringen voor zuivelproducten en dit omwille van de Covid-19 pandemie. Ten opzichte van 2020 bleef het vetgehalte nagenoeg gelijk, en steeg het eiwitgehalte licht.

Reële Melkprijs

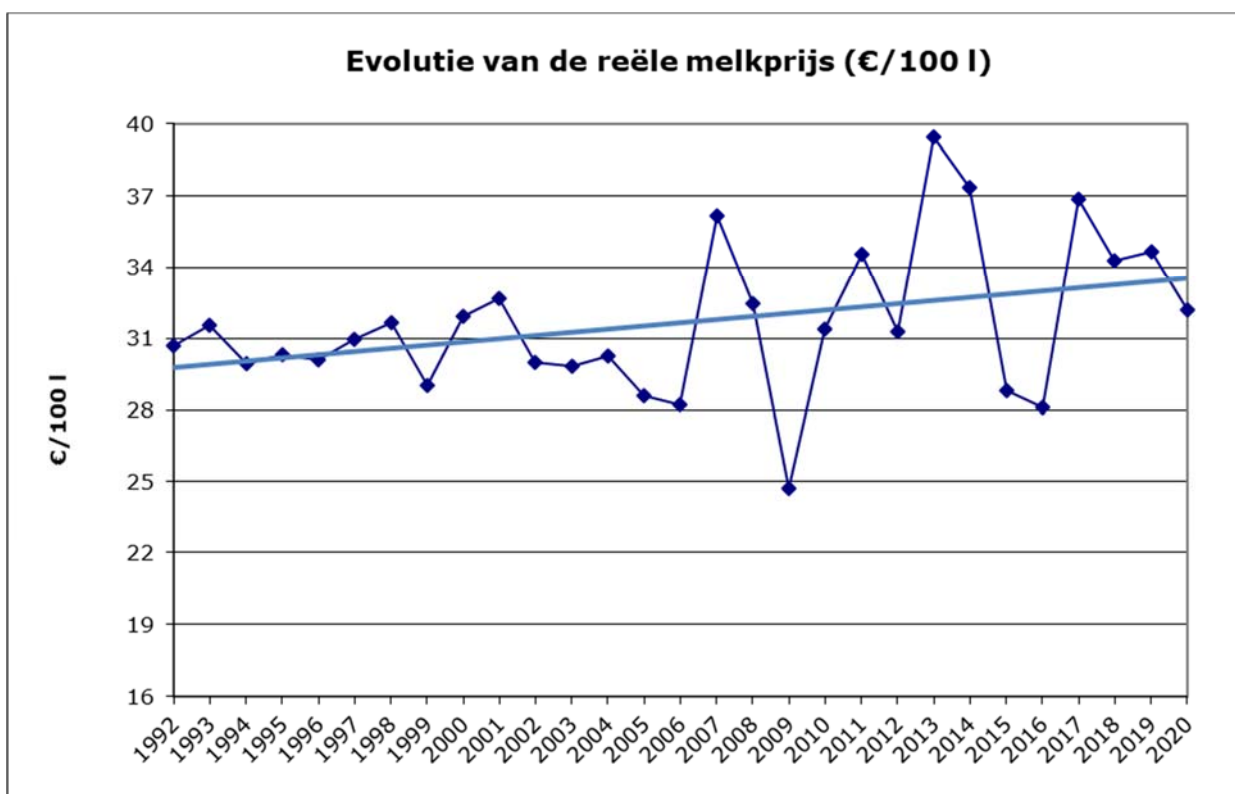
Jaar	Prijs (€/100 l)	Vet (g/l)	Eiwit (g/l)
2000	31,28	42,31	34,25
2001	32,70	42,48	34,32
2002	29,91	42,54	34,35
2003	29,83	42,71	34,38
2004	30,24	42,87	34,45
2005	28,58	42,38	34,40
2006	28,20	42,45	34,52
2007	36,17	42,09	34,92
2008	32,48	42,19	34,76
2009	24,74	42,29	34,54
2010	31,41	42,11	34,90
2011	34,55	41,82	34,81
2012	31,27	42,15	34,93
2013	39,44	41,94	34,94
2014	37,35	41,33	34,90
2015	28,80	41,81	35,01
2016	28,10	41,36	35,51
2017	36,85	41,47	35,88
2018	34,27	42,32	35,36
2019	34,67	42,92	35,37
2020	32,20	42,93	35,58

Reële gehalten aan vet en eiwit, inclusief premies zuivelfabriek, inclusief nabetalingen, exclusief BTW

Bron: AVCZ tot 2015, BCZ vanaf 2016

Maandelijkse reële prijs, exclusief bijkomende betalingen op jaarbasis
Bron: BCZ

Jaarlijkse reële prijs, exclusief BTW
Bron: AVCZ, BCZ vanaf 2017

2.3.7. Biologische productie stijgt verder

Sinds 2017 engageert BCZ zich tot het publiceren van gegevens met betrekking tot de biologische melkveehouderij. Voor 2020 zien we dat het aantal biologische koeien dubbel zo snel gestegen is als in 2019. In 2020 bedroeg de stijging t.o.v. het voorgaande jaar immers 8,1%, tegenover 4,3% in 2019. Deze stijging is uitsluitend te wijten aan de stijging van het aantal biologische melkkoeien in Wallonië, aangezien het aantal in Vlaanderen nagenoeg gelijk bleef aan dat van 2019. Er dient echter opgemerkt te worden dat dit een raming betreft, daar de finale gegevens voor Vlaanderen nog niet beschikbaar zijn. Als gevolg van deze stijging in aantal biologische melkkoeien, steeg ook het volume geleverde biomelk in 2020 met 10%. Deze stijging is echter wel licht lager dan de stijging die we zagen tussen 2018 en 2019. In 2020 steeg het aandeel geleverde biomelk wel licht verder tot 2,3% van de totale leveringen.

Evolutie van het aantal bio-melkkoeien

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	% 20/19
BELGIE									
Bio- melkkoeien	12.279	12.955	13.146	16.551	20.101	21.520	22.449	24.266	8,1%
Tot. melkkoeien	489.154	499.926	528.778	531.012	519.159	529.247	537.960	544.432	1,2%
%	2,5	2,6	2,5	3,1	3,9	4,1	4,2	4,5	6,8%
VLAANDEREN									
Bio- melkkoeien*	1.228	1.434	1.141	1.238	2.984	3.181	3.364	3.364	0,0%
WALLONIE									
Bio- melkkoeien	11.355	11.521	12.005	14.961	17.117	18.339	19.085	20.902	9,5%

Bron: FOD Economie/Statbel, Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

*: raming voor 2020

De leveringen van koemelk met biolabel evolueerden als volgt:

(1.000 l)	2016	2017	2018	2019	2020	% 20/19
Bioleveringen	53.176	60.265	77.894	87.731	96.487	10,0
Tot. leveringen	3.678.542	3.810.940	3.960.304	4.054.917	4.203.646	3,7
%	1,45	1,58	1,97	2,16	2,30	6,1

Bron: BCZ-leden, Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.8. De kwaliteitsresultaten blijven hoog

De kwaliteitsresultaten in 2020 liggen voor elk criterium gelijk aan of hoger dan de resultaten in 2019, en ook dan in 2018. De stijging zien we voor het celgetal en nog meer uitgesproken voor het kiemgetal. Deze verdere stijging in kwaliteitsresultaten is wellicht te wijten aan de recente wijziging van het wettelijk kader voor de betaling van rauwe melk naar kwaliteit.

Jaaroverzicht van het aandeel melkleveranciers zonder strafpunten (in %)

Kwaliteitsparameter	1993	2002	2005	2010	2015	2018	2019	2020
Kiemgetal (1)	88,2	97,0	97,5	97,5	98,3	98,3	98,4	98,9
Celgetal (2)	82,2	97,0	96,8	95,9	97,1	96,8	97,7	97,9
Remstoffen (3)	99,5	98,9	99,1	99,3	99,7	99,7	99,7	99,7
Vriespunt	98,9	99,2	99,1	99,7	99,7	99,8	99,8	99,9
Filtratie	99,7	99,7	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(1) Minder dan 100.000 kiemen

(2) Minder dan 400.000 cellen

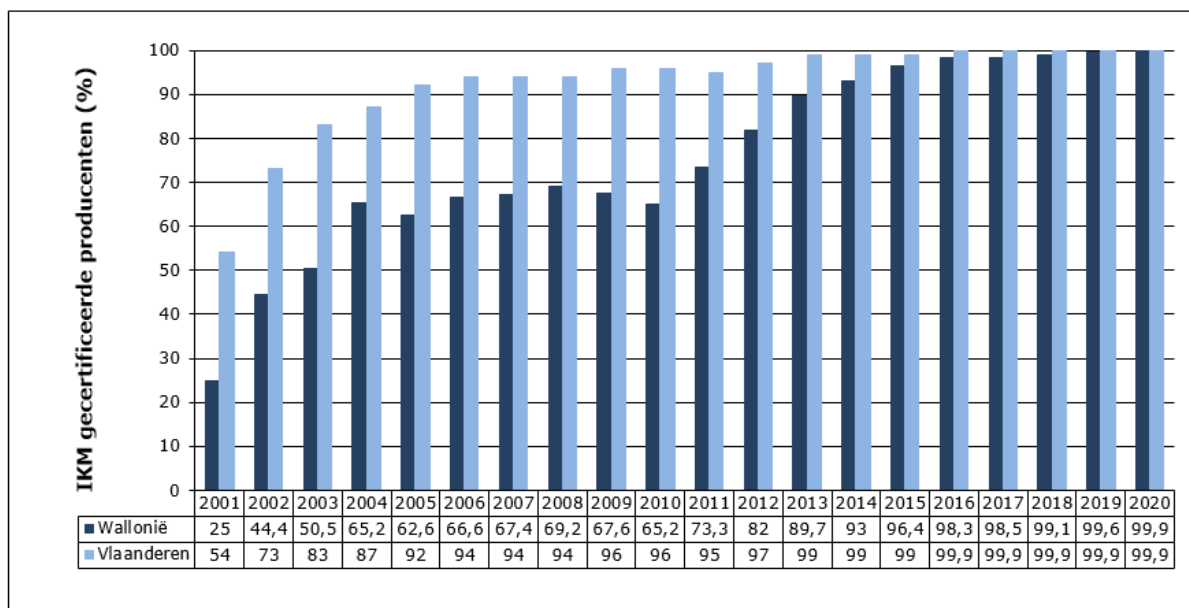
(3) Sinds 01/11/2000 wordt het systeem van strafpunten vervangen door een penalitatie (29,75 €/100 l) op de leveringen die door remstoffen gecontamineerd zijn.

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

2.3.9. Zo goed als alle melkveebedrijven zijn IKM-gecertificeerd

In 2020 is het aantal Belgische gecertificeerde IKM-producenten verder gestegen, dankzij een verdere verhoging van het percentage Waalse melkveehouders met IKM-certificaat. In 2020 bezaten 99,9% van de Waalse en 99,9% van de Vlaamse melkveehouders een IKM-certificaat.

Sinds 2010 heeft het percentage aan IKM-gecertificeerde bedrijven in Wallonië een significante stijging gekend: van 65,2% naar 99,9%. De toename is vooral te verklaren door de kwaliteitspolitiek van de zuivelbedrijven die hun leveranciers blijven aanmoedigen om toe te treden tot IKM.

2.3.10. Melkverwerking neemt toe, groei zwakt af

De melkverwerking door de zuivelindustrie in België is de laatste jaren fors gestegen en in 2018 ging het om bijna 5 miljard liter melk. Sedert de piek in 2018 kwam er een terugval in 2019, vooral te wijten aan een daling van de invoer van rauwe melk. Zowel in- als uitvoer van melk in bulk nemen af in 2020. Als gevolg van de hogere melkleveringen in eigen land neemt de melkverwerking toe met ongeveer 80 miljoen liter.

Sedert 2006 is de melkaanvoer met 44 % of bijna 1,3 miljard liter gestegen, terwijl de volumes verwerkte melk in ons land zijn gestegen met 1,6 miljard liter. Dit is een stijging van 53%. De forse toename van de verwerking de afgelopen jaren laat de zuivelindustrie toe een performant verwerkingsapparaat van voldoende schaalgrootte operationeel te stellen en te houden. Dit komt de werkgelegenheid, de uitvoer en de handelsbalans ten goede.

Verwerking van melk door de zuivelindustrie

Jaar	Melkaanvoer (mio liter)	Invoer bulk	Uitvoer bulk	Saldo in/uitvoer	Melk-verwerking
2006	2.925	486	336	150	3.075
2008	2.999	486	381	105	3.104
2010	3.214	552	508	44	3.258
2012	3.222	730	492	238	3.460
2014	3.465	921	509	412	3.877
2015	3.564	1.060	544	516	4.080
2016	3.679	1.137	344	793	4.472
2018	3.960	1.104	119	985	4.945
2019	4.055	700	114	586	4.641
2020	4.204	590	75	515	4.719

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap en ZMB

2.3.11. Covid-19 beïnvloedt zuivelproductie

Covid-19 heeft in 2020 een zware stempel gedrukt op de zuivelproductie in ons land. Dit resulteert in een duidelijke toename van consumentenproducten zoals consumptiemelk, yoghurt en Gouda-kaas. Room, dat tevens een belangrijke afzet kent in horeca en food service, gaat er, in tegenstelling tot de stijgende trend van de laatste jaren, met 8% op achteruit. Bij desserts doet zich hetzelfde fenomeen voor.

Binnen de **consumptiemelk**categorie gaat witte melk er het sterkst op vooruit. De bereiding van maaltijden thuis zat immers in de lift. Bij de melkdranken zien we wel een toename van chocolademelk, maar gaat gevitamineerde melk er fel op achteruit.

Aandeel in de productie van consumptiemelk (%)

	1984 (1)	1995 (1)	2005	2015	2017	2018	2019	2020
	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.
Volle melk	73,7	34,6	20,9	21,4	25,1	25,0	26,6	26,6
Halfvolle melk	11,7	49,9	53,0	50,3	48,4	46,3	44,8	45,7
Magere melk	10,8	12,3	7,0	5,4	4,9	5,6	5,2	5,6
Karnemelk	3,8	3,2	4,2	2,2	2,4	2,2	1,9	2,4
Chocolademelk	—	—	12,5	16,2	13,9	15,6	16,5	16,4
Melk met vitamines	—	—	2,4	4,5	5,3	5,4	5,0	3,3
TOTAAL	100	100	100	100	100	100	100	100,0

(1) Aandeel in de productie van witte melk

Bron: NIS (publicatie van 01/06/2021)

Yoghurt en gefermenteerde melk kennen een toename van bijna 6%. De tijdelijke sluiting van horeca en food service laat zich duidelijk voelen bij room en desserts. Er wordt 20.000 ton minder room geproduceerd (-8%), de productie zuiveldesserten daalt procentueel gezien nog sterker.

Bij de **melkpoeders** valt de forse stijging op bij volle melkpoeder, nl. + 31%. Magere melkpoeder daarentegen daalt en dit als gevolg van de forse prijsdaling in het voorjaar 2020. Volle melkpoeder kende een gunstigere prijsontwikkeling.

Met betrekking tot **kaas** zijn er behoorlijke verschuivingen in de productie.

- Verse kaas, dat de voorbije jaren stelselmatig dalen kende, laat een lichte groei zien
- Gouda als consumentkaas tekent een toename op van bijna 20%
- Cheddar, met lange bewaarduur, kende een verdrievoudiging. In onzekere tijden is de lange bewaarduur een troef.
- Mozzarella kon niettegenstaande tijdelijke logistieke problemen bij de uitvoer toch nog een status quo op ruim 60.000 ton optekenen
- De zwaarste klap is er voor smeltkaas dat er met bijna de helft op achteruitgaat.

De natuurkaas (exclusief verse kaas en smeltkaas) komt in de buurt van 100.000 ton, hoeveelheid die slechts éénmaal, nl. in 2018, overschreden werd.

Zuivelproductie in België

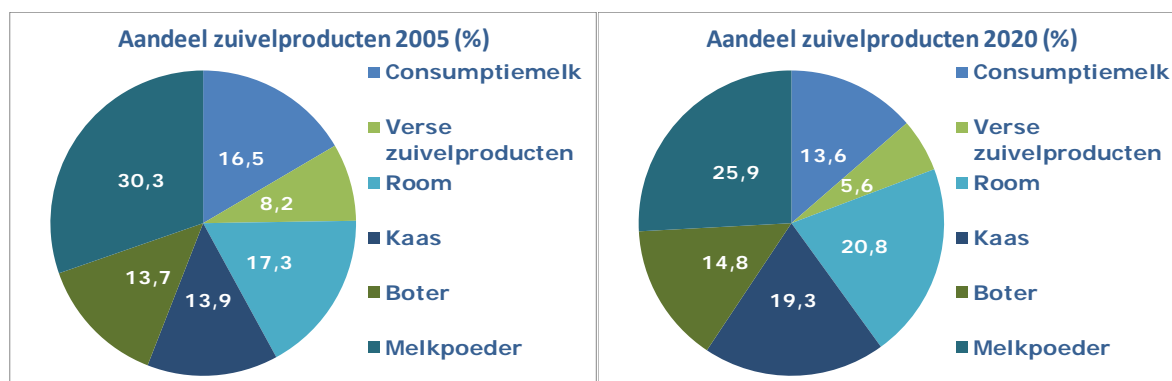
(in 1.000 liter of ton)	2010	2015	2018	2019	2020	20/19 %
CONSUMPTIEMELK (1.000 l)						
WITTE MELK	672.793	686.191	670.909	673.693	716.714	6,4
- volle melk	158.881	184.871	211.863	228.184	237.808	4,2
° AA	13.706	18.273	15.832	12.069	11.197	-7,2
° gewone	145.175	166.598	196.031	216.115	226.610	4,9
- halfvolle melk (incl. AA)	441.304	435.719	392.999	383.515	407.862	6,3
- magere melk	53.158	46.809	47.728	44.145	49.892	13,0
- karnemelk	19.450	18.792	18.320	17.850	21.153	18,5
MELKDRANKEN	105.960	179.381	177.641	184.220	176.271	-4,3
° chocolademelk	75.881	140.190	132.158	141.177	146.382	3,7
° met vitamines	30.079	39.191	45.483	43.043	29.890	-30,6
TOTAAL	778.753	865.572	848.550	857.913	892.986	4,1
VERSE ZUIVELPRODUCTEN (1.000 l)						
- yoghurt	50.695	35.307	47.074	46.986	49.699	5,8
- gefermenteerde melk	239.493	202.866	251.281	248.188	262.038	5,6
- consumptieroom	151.741	218.872	239.751	247.180	227.309	-8,0
- desserts (pap, vla, ...)	88.669	91.147	103.503	107.079	93.575	-12,6
TOTAAL	530.598	548.192	641.609	649.433	632.620	-2,6
BOTER (ton)						
- melkerijboter	31.651	45.856	60.547	64.494	63.124	-2,1
- herbewerkt	43.392	35.412	33.076	31.652	31.912	0,8
TOTAAL	75.043	81.268	93.624	96.146	95.036	-1,2
MELKPOEDER (ton)						
- niet-magere	64.564	39.202	53.805	51.644	67.806	31,3
- magere	82.682	153.295	171.101	163.644	156.342	-4,5
TOTAAL	147.246	192.497	224.906	215.288	224.148	4,1
KAAS (ton)						
- verse kaas	11.242	12.819	7.843	7.300	7.491	2,6
- natuurkaas	59.275	84.426	101.083	98.817	99.760	1,0
° Gouda	5.254	5.531	9.279	8.415	10.078	19,8
° Cheddar	2.369	1.257	2.210	1.280	3.763	194,0
° andere harde en halfharde	24.476	24.074	26.296	28.029	25.207	-10,1
° Italiaans (Mozzarella, ...)	27.176	53.564	63.298	61.093	60.711	-0,6
- smeltkaas	—	—	38.462	24.098	12.425	-48,4
TOTAAL	70.517	97.245	147.388	130.216	119.676	-8,1
TOTAAL (excl. smeltkaas)	70.517	97.245	108.926	106.117	107.251	1,1
EVAP + CONDENS	—	—	—	47.467	65.570	38,1
ROOM- EN MELKIJS	84.994	71.148	71.392	66.389	63.629	-4,2

—: niet beschikbaar

Bron: NIS (publicatie van 01/06/2021)

De Belgische zuivelindustrie verwerkt (uitgedrukt op basis van vet en eiwit) het grootste deel van de melk tot producten van de categorieën room, melkpoeder en kaas. Het aandeel van melkpoeder daalde sinds 2005 van 30% tot 26% in 2020. Ook voor consumptiemelk zien we dezelfde dalende tendens. De sterkste groei zien we voor de categorie kaas. In 2005 bedroeg het aandeel van kaas 14%, terwijl dit in 2019 stijgt tot 19%.

Ten opzichte van 2019 is het aandeel van consumptiemelk met 0,5 procentpunt gestegen naar 13,6%. Verse zuivelproducten blijven stabiel op 5,6%. Room daarentegen daalt van 22,6 naar 20,8%. Kaas blijft nagenoeg stabiel op 19,3%, terwijl boter met 0,3 procentpunt daalt naar 14,8%. Melkpoeder is de grootste stijger met een toename van 1,6 procentpunt naar 25,9%.

Bron: NIS en Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.12. Forse toename gezinsverbruik

Het gezinsverbruik van zuivelproducten in België

(l of kg per hoofd)	2000	2010	2015	2017	2018	2019	2020	20/19 %
Totaal melk (1)	64,20	51,85	48,64	45,90	42,55	42,69	46,88	9,8
° Karnemelk	1,40	0,70	0,52	0,56	0,47	0,43	0,41	-4,7
° Chocolademelk	3,20	3,50	3,80	3,97	3,73	3,65	3,98	9,0
Yoghurt	10,40	10,70	10,44	10,28	10,05	9,89	10,61	7,3
Room	1,90	2,50	2,62	2,56	2,41	2,39	2,84	18,8
Boter	3,20	2,40	2,31	2,21	2,14	2,15	2,40	11,6
Kaas (2)	14,90	15,90	14,92	14,69	14,08	14,08	15,68	11,4
° Verse witte kaas	4,00	3,70	2,96	2,84	2,64	2,58	2,75	6,6
° Smeltkaas	1,20	1,20	1,12	1,00	0,92	0,89	1,01	13,5
° Andere kaas	9,70	11,00	10,85	10,85	10,52	10,61	11,92	12,3

(1) Inclusief hoevemelk, gefermenteerde melk en exclusief soja-drinks

(2) Inclusief smeltkaas en verse kaas

Bron: LEI-Verbruikerspanel & Gfk (vanaf 1992)

De Covid-19 pandemie heeft een groot positief effect gehad op het thuisverbruik van zuivelproducten. Er is een aanzienlijke toename van het verbruik bij alle zuivelproducten, behalve bij karnemelk. De toenames op jaarbasis variëren tussen 7 en 19%. De toename van het verbruik was het hoogst tijdens de lock down, wanneer de verbruiker als gevolg van de sluiting van de horeca en food service meer zelf maaltijden ging bereiden.

2.3.13. Noteringen komen Coronaklap niet volledig te boven

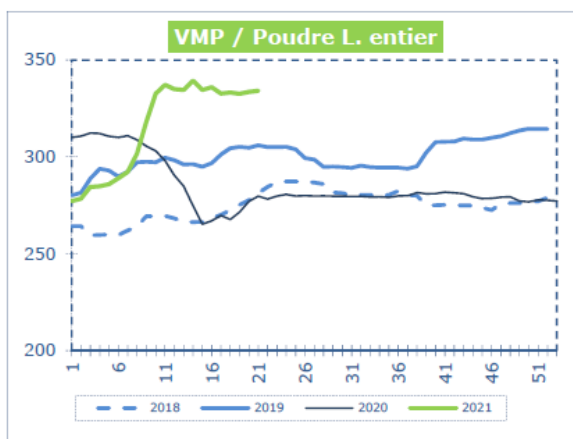
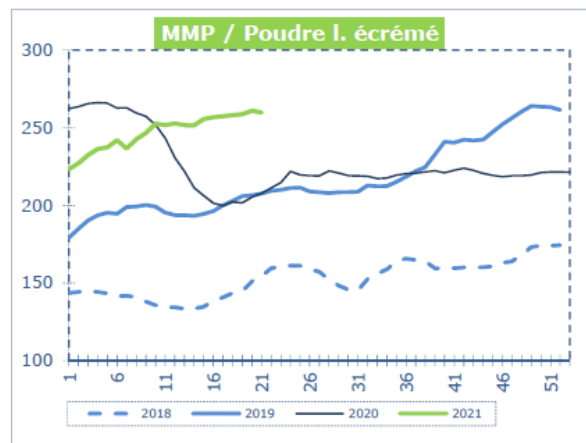
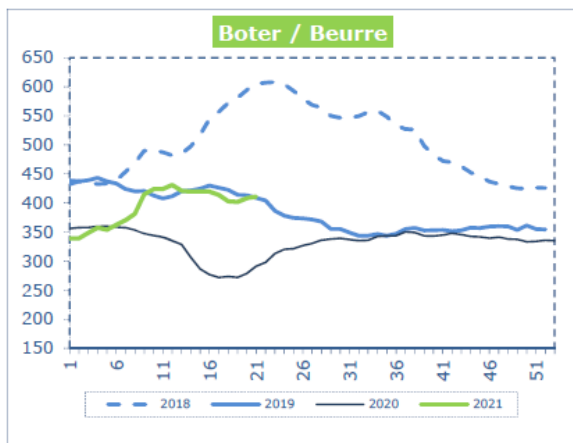
Door Corona stakte de afzet van zuivel, vooral in horeca en foodservice, terwijl ook de export in een aantal maanden moeilijk verliep. Het aanbod van melk daalde niet en dat zorgde midden maart voor een forse daling in de zuivelnoteringen. Openbare interventie kon net vermeden worden. Aan het eind van 2020 zien we dat de dalingen nog niet helemaal goedge maakt zijn. De grootste daling aan het eind van 2020 is er voor magere melkpoeder dat 15% onder het niveau van eind 2019 blijft.

In het eerste kwartaal 2021 stijgen de noteringen tot op of boven het pre-Coronapeil.

Prijsnoteeringen (€/100 kg)

	31.12.07	31.12.10	31.12.15	31.12.17	31.12.18	31.12.19	31.12.20	20/19 %
Boter	289,20	362,64	287,75	442,56	425,86	354,47	335,83	-5,3
Cheddar	393,00	335,00	263,75	287,50	330,00	325,00	310,00	-4,6
Volle melkpoeder	313,18	289,82	229,36	262,30	278,88	314,34	277,61	-11,7
Magere melkpoeder	279,11	226,60	174,39	143,58	174,29	261,38	221,48	-15,3

OFFICIELE BELGISCHE NOTERINGEN (€/100 kg)

2.3.14. Tewerkstelling blijft stijgen, investeringen nemen fors toe

De toename van de omzet van de zuivelindustrie in het coronajaar 2020 met bijna 10%, na een daling in 2019, betekent een herstel tot op het niveau van 2018 en is opmerkelijk te noemen. De toename van het volume verwerkte melk, een shift naar meer consumentenproducten omwille van de toegenomen vraag in de retail, de hogere noteringen voor melkpoeder in de eerste 2 maanden van 2020 zijn elementen die bijdragen aan de verklaring. Daarnaast hebben een aantal zuivelbedrijven aanzienlijke omzet verloren in de horeca en de foodservice. Ook de uitvoer daalde in waarde. Het aandeel van de omzet van de zuivelindustrie in de totale voedingsindustrie bereikt opnieuw bijna 10%.

Opvallend ook is de toename van de werkgelegenheid met 3%, beduidend sneller dan de groei in de volledige voedingsindustrie. Sedert 2015 is de werkgelegenheid in de zuivelindustrie met ruim 10% gestegen.

Na de recordinvesteringen tussen 2011 en 2015 (meer dan 700 miljoen euro, ofwel gemiddeld ruim 140 miljoen euro per jaar) in bijkomende productiecapaciteiten met het oog op het postquotum tijdperk, daalde het investeringsritme tot een normaal niveau van ongeveer 90 miljoen euro in 2018. Sedertdien zijn de investeringen evenwel terug fors aan het stijgen. Na een toename van 32% in 2019, komt er in 2020 een verdere stijging van 18% waardoor de investeringen oplopen tot ongeveer 137 miljoen euro. Als gevolg van dalende investeringen in de totale voedingsindustrie neemt het aandeel van de zuivelindustrie toe tot 8%.

	1990	2000	2015	2018	2019	2020	% 20/19
- OMZET (mio euro) (1)							
a. Zuivelindustrie	3.025	3.344	4.974	5.315	4.889	5.358	9,6
b. Voedingsindustrie	18.913	27.252	48.560	51.811	54.856	54.351	-0,9
c. Aandeel zuivel (%)	16,0	12,3	10,2	10,3	8,9	9,9	11
- TEWERKSTELLING (2)							
a. Zuivelindustrie (2)	7.595	5.248	5.620	5.915	6.020	6.208	3,1
b. Voedingsindustrie	90.572	86.477	88.439	92.743	94.631	95.670	1,1
c. Aandeel zuivel (%)	8,4	6,1	6,4	6,4	6,4	6,5	2
- INVESTERINGEN (1.000 euro) (1)							
a. Zuivelindustrie	62.692	84.424	150.806	88.071	116.256	136.840	17,7
b. Voedingsindustrie	1.000.771	1.036.043	1.471.226	1.644.322	1.789.591	1.715.786	-4,1
c. Aandeel zuivel (%)	6,3	8,1	10,3	5,4	6,5	8,0	23

(1) Naar aanleiding van een wijziging van de nomenclatuur NACE bevatten de statistieken van de zuivelindustrie vanaf 2000 ook de gegevens van de consumptie-ijsindustrie

(2) Zuivelindustrie = bereiding van zuivelproducten, consumptie-ijsindustrie uitgesloten

Bron: FOD Economie

2.3.15. Positieve handelsbalans zuivel wordt groter

Uitgedrukt in volume, doorvoer inclusief, is de invoer in 2020 met 11% afgenomen en dit na een daling met ruim 20% in 2019. Deze daling is grotendeels te wijten aan de lagere invoer van melk en room in bulk, melkpoeder en boter. Alleen de invoer van kaas en van gefermenteerde producten namen toe.

Invoer in volume

(1.000 ton)	2005	2010	2015	2019	2020	% 20/19
Melk en room	885,6	791,3	1.285,0	1.119,8	929,0	-17,0
Melkpoeder	114,5	180,6	197,9	242,1	199,6	-17,6
Gefermenteerde producten (1)	167,3	135,6	134,0	126,5	135,0	6,7
Wei (2)	112,9	153,0	143,3	119,4	112,1	-6,1
Boter	106,1	111,9	157,0	142,1	123,5	-13,1
Kaas	242,2	271,9	278,1	336,8	358,3	6,4
TOTAAL	1.628,6	1.644,3	2.195,3	2.086,7	1.857,5	-11,0

(1) incl. karnemelk

(2) incl. zuivelingsrediënten

Bron: Eurostat

In waarde vertoont de invoer eveneens een daling, nl. van 7,1%. Deze daling is iets minder expliciet dan wanneer hij is uitgedrukt in volume. Dit gezien de invoer is gestegen voor kaas, en voor gefermenteerde producten, twee producten met een hogere valorisatie.

Invoer in waarde

(mio euro)	2005	2010	2015	2019	2020	% 20/19
Melk en room	497,8	494,5	556,1	794,2	662,6	-16,6
Melkpoeder	214,4	345,0	340,9	414,2	369,1	-10,9
Gefermenteerde producten (1)	143,9	143,6	170,9	173,0	191,2	10,5
Wei (2)	60,5	80,4	98,3	96,1	87,4	-9,1
Boter	303,7	384,1	503,1	615,5	453,9	-26,3
Kaas	838,1	988,9	1.114,6	1.361,4	1.444,2	6,1
TOTAAL	2.058,4	2.436,5	2.783,9	3.454,4	3.208,4	-7,1

(1) incl. karnemelk

(2) incl. zuivelingsrediënten

Bron: NBB, communautair concept

Wat de uitvoer in volume betreft, valt de dalende uitvoer van boter en melkpoeder op. Ook de uitvoer van melk en room, voornamelijk in bulk neemt af. Deze dalende uitvoer wordt echter in belangrijke mate gecompenseerd door meer uitvoer van gefermenteerde producten, wei en kaas. Zo daalt de uitvoer in volume met amper 2%.

Uitvoer in volume

(1.000 ton)	2005	2010	2015	2019	2020	% 20/19
Melk en room	684,1	891,7	1.006,4	884,2	859,4	-2,8
Melkpoeder	225,0	322,4	325,3	447,8	410,4	-8,4
Gefermenteerde producten (1)	332,0	295,8	213,3	243,6	258,6	6,2
Wei (2)	86,5	71,4	148,1	194,6	207,1	6,4
Boter	139,0	130,7	133,7	156,7	145,7	-7,0
Kaas	131,9	161,6	197,3	250,1	255,3	2,1
TOTAAL	1.598,5	1.873,7	2.024,1	2.177,0	2.136,5	-1,9

(1) Incl. karnemelk

(2) Incl. zuivelingsrediënten

Bron: Eurostat

De uitvoer in waarde daalt iets sterker. Vooral de waarde van de uitgevoerde boter is aanzienlijk gedaald, veel sterker dan het volume doet vermoeden. Gefermenteerde zuivelproducten laten een forse toename zien, voor melkpoeder en kaas wordt een bescheiden stijging waargenomen.

Uitvoer in waarde

(mio euro)	2005	2010	2015	2019	2020	% 20/19
Melk en room	311,8	454,9	557,8	708,5	645,6	-8,9
Melkpoeder	402,8	705,8	648,9	882,3	907,5	2,9
Gefermenteerde producten (1)	268,3	255,3	217,8	241,6	266,7	10,4
Wei (2)	38,0	47,0	57,1	69,2	68,5	-1,0
Boter	381,3	499,0	463,5	725,7	565,2	-22,1
Kaas	470,5	603,3	740,7	923,2	939,2	1,7
TOTAAL	1.872,7	2.565,3	2.685,8	3.550,5	3.392,7	-4,4

(1) incl. karnemelk

(2) incl. zuivel ingrediënten

Bron: NBB, communautair concept

Om het uitvoersaldo te berekenen werd in overleg met andere instanties een ruimere methodiek gehanteerd. Vroeger beperkte BCZ zich in haar jaarverslag tot de grote zuivelcategorieën zoals boter, kaas, melkpoeder, wei, melk, room en gefermenteerde zuivelproducten. Evenwel zijn een aantal zuivelproducten in andere codes ondergebracht. Het betreft o.m. slagroom in spuitbussen, lactose, melkdranken,... De bron is Eurostat.

Met deze ruimere aanpak vertoont de handelsbalans voor zuivel meer positieve cijfers. In 2019 was er een handelsoverschot van ruim 200 miljoen euro, in 2020 stijgt dit naar bijna 275 miljoen euro.

Uitvoersaldo

(mio euro)	Uitvoer	Invoer	Saldo
1970	77	150	-73,57
1980	611	661	-49,65
1990	1.116	1.136	-20,15
2000	1.861	2.000	-139,42
2005	1.873	2.058	-185,71
2010	2.803	2.488	314,12
2011	3.019	2.896	123,05
2012	2.902	2.813	88,32
2013	3.171	3.135	36,11
2014	3.396	3.250	146,41
2015	2.965	2.939	26,08
2016	2.971	3.030	-58,61
2017	3.658	3.697	-39,24
2018	3.764	3.739	24,89
2019	3.837	3.632	205,55
2020	3.697	3.422	274,39

Bron: NIS, CRB vanaf 1995, Eurostat vanaf 2010

De handelsbalans blijft positief voor consumptiemelk, melkpoeder en boter. De invoer van melk en room in bulk, voor verdere verwerking, neemt af.

De invoer van melk en room in bulk is een positief verhaal. Deze producten worden immers verder verwerkt in ons land. Dit komt de tewerkstelling en de economie in zijn geheel ten goede.

België : uitvoer-invoer (1.000 ton)

Uitvoer	2010	2015	2018	2019	2020	% 20/19
Consumptiemelk	313	347	588	593	630	6,3
Room	30	57	78	n.a.	n.a.	
Yoghurt en gefermenteerde melk	296	213	246	n.a.	n.a.	
Boter en boterconcentraat	131	134	152	157	146	-6,8
Magere melkpoeder	136	164	236	262	203	-22,6
Volle melkpoeder	112	79	78	65	79	22,4
Weipoeder		24	40	32	32	0,9
Condens		82	111	121	128	5,5
Kaas	162	196	241	250	256	2,2
Melk in bulk	508	544	119	114	75	-34,3
Room in bulk	40	59	104	101	85	-15,6
Invoer	2010	2015	2018	2019	2020	% 20/19
Consumptiemelk	119	163	142	177	208	17,8
Room	16	13	13	n.a.	n.a.	
Yoghurt en gefermenteerde melk	136	134	128	n.a.	n.a.	
Boter en boterconcentraat	112	157	137	142	124	-13,0
Magere melkpoeder	80	80	75	115	93	-19,0
Volle melkpoeder	52	43	42	42	34	-19,4
Weipoeder		78	80	80	69	-13,4
Condens		75	253	86	73	-15,1
Kaas	272	278	318	337	359	6,5
Melk in bulk	552	1.060	1.104	700	590	-15,7
Room in bulk	105	49	229	222	108	-51,5
Handelsbalans	2010	2015	2018	2019	2020	% 20/19
Consumptiemelk	194	184	446	416	422	1,4
Room	15	44	65	n.a.	n.a.	
Yoghurt en gefermenteerde melk	160	79	118	n.a.	n.a.	
Boter en boterconcentraat	19	-23	15	15	22	53,4
Magere melkpoeder	56	84	161	147	110	-25,4
Volle melkpoeder	60	36	36	23	45	99,1
Weipoeder		-54	-40	-48	-37	-22,8
Condens		7	-142	36	55	54,7
Kaas	-110	-82	-77	-87	-103	18,8
Melk in bulk	-43	-516	-985	-586	-515	-12,1
Room in bulk	-65	10	-126	-121	-23	-81,4

Bron: Marktbilanz Milch, ZMB

2.3.16. Uitvoer naar derde landen stijgt, o.a. als gevolg van Brexit

Uitvoer: verdeling tussen de Europese Unie en de Derde Landen

	2000		2010		2015		2019		2019		2020	
(% van de waarde)	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU28	DL	EU27	DL	EU27	DL
Melk en room	99,7	0,3	98,5	1,5	95,6	4,4	89,4	10,6	88,5	11,5	88,4	11,6
Melkpoeder	62,6	37,4	36,1	63,9	49,5	50,5	48,8	51,2	41,4	58,6	38,7	61,3
Gefermenteerde prod. (1)	94,4	5,6	95,9	4,1	94,9	5,1	87,1	12,9	68,0	32,0	65,8	34,2
Wei (2)	75,2	24,8	68,9	31,1	68,8	31,2	73,2	26,8	71,9	28,1	74,4	25,6
Boter	96,2	3,8	87,0	13,0	85,2	14,8	87,2	12,8	85,6	14,4	82,4	17,6
Kaas	97,1	2,9	98,2	1,8	94,3	5,7	93,2	6,8	82,5	17,5	80,6	19,4
TOTAAL	87,1	12,9	78,2	21,8	81,4	18,6	79,4	20,6	72,9	27,1	69,9	30,1

(1) incl. karnemelk EU = Europese Unie
 (2) incl. zuivelingsrediënten DL = Derde Landen
 Bron: CRB, NBB vanaf 2013, communautair concept

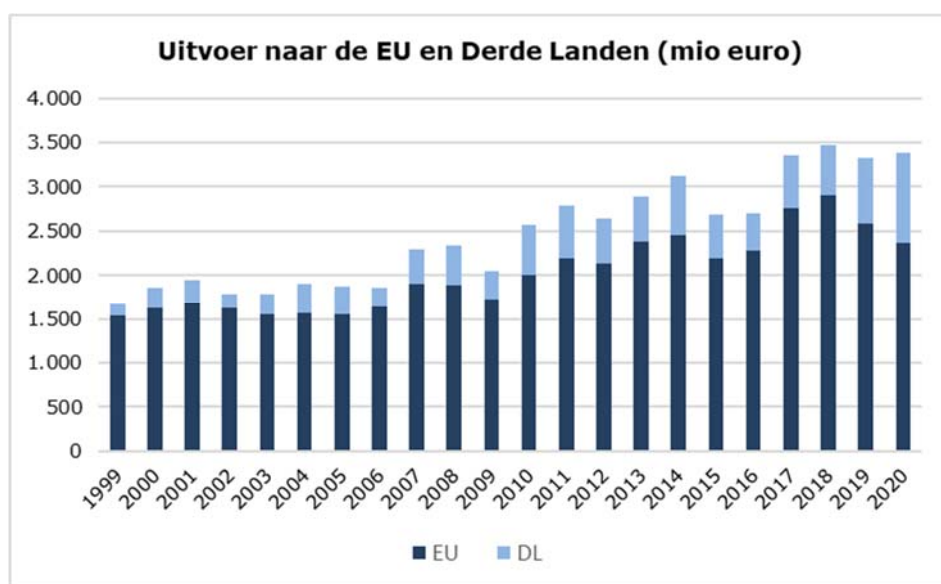
In 2019 steeg het aandeel van de uitvoer naar landen buiten de EU:

- Vanuit het perspectief van de EU-28 (incl. UK) was 20,6% van de waarde van de uitvoer van zuivelproducten vanuit ons land bestemd voor derde landen;
- Vanuit het perspectief van de EU-27 (excl. UK) was 27,1% van de waarde van de uitvoer van zuivelproducten vanuit ons land bestemd voor derde landen.

In 2020, met de UK buiten de EU, groeit het aandeel derde landen in de uitvoer naar ruim 30%.

Het toenemende aandeel uitvoer naar derde landen na de Brexit, verschilt van product tot product. Vooral bij gefermenteerde zuivelproducten en kaas zorgt de Brexit voor een sterke toename van het aandeel derde landen in de uitvoer.

Met 30% van de uitvoer naar landen buiten de EU neemt de blootstelling aan geopolitieke spanningen, handelsconflicten, strengere sanitaire eisen,... toe.

Uitvoer naar de EU en Derde Landen in waarde

(mio euro)	EU	DL	TOTAAL
1999	1.533,84	130,73	1.664,57
2000	1.620,96	240,08	1.861,04
2001	1.678,40	272,84	1.951,24
2002	1.622,10	161,70	1.783,80
2003	1.553,60	237,40	1.791,00
2004	1.570,30	336,80	1.907,10
2005	1.549,30	323,40	1.872,70
2006	1.633,51	230,94	1.864,45
2007	1.900,23	399,20	2.299,43
2008	1.879,48	458,17	2.337,65
2009	1.719,67	326,89	2.046,56
2010	2.006,39	558,97	2.565,36
2011	2.192,40	602,73	2.795,13
2012	2.138,16	498,60	2.636,76
2013	2.379,13	513,52	2.892,65
2014	2.449,25	667,76	3.117,01
2015	2.194,37	491,47	2.685,84
2016	2.280,64	419,95	2.700,59
2017	2.755,10	603,10	3.358,20
2018	2.905,04	563,72	3.468,76
2019	2.589,45	732,91	3.322,36
2020	2.369,53	1.021,01	3.390,54

Bron: CRB, NBB vanaf 2013, communautair concept

2.3.17. Azië blijft belangrijkste uitvoerregio, aandeel daalt

88% van de Belgische export wordt in 2020 afgezet in 20 landen, waarvan er zich 6 buiten de EU bevinden. Onze directe buurlanden blijven onze belangrijkste exportmarkten, met Nederland en Frankrijk nog steeds ruim op kop. Algerije, Oman en Saoedi-Arabië zijn de sterkste groeiers in procent. De uitvoer naar de belangrijkste Europese markten nam daarentegen af. Wat betreft de uitvoer binnen de EU, steeg de uitvoer het sterkst naar Luxemburg, Polen en Zweden.

Kijken we naar de 20 belangrijkste exportbestemmingen buiten de EU en laten we de UK buiten beschouwing, dan zijn de Aziatische landen (goed voor 190 miljoen euro) de belangrijkste exportbestemmingen. Evenwel vertegenwoordigden deze landen in 2019 een uitvoer van 224 miljoen euro. Het Midden-Oosten kent een toename van 55 naar 83 miljoen euro, Afrika van 72 naar 89 miljoen euro.

Top-20 bestemmingen voor Belgische zuivelproducten (mio euro)

2015	2020	Bestemming	2015	2018	2019	2020	% 20/19
1	1	Nederland	655	893	834	783	-6
2	2	Frankrijk	571	788	743	605	-19
3	3	Duitsland	456	507	518	496	-4
4	4	Verenigd Koninkrijk	278	285	282	277	-2
5	5	Italië	273	282	276	229	-17
7	6	Spanje	80	99	110	107	-3
6	7	Luxemburg	85	87	79	95	20
21	8	Polen	15	43	50	55	10
8	9	Algerije	66	37	39	53	36
9	10	Indonesië	38	45	70	52	-26
17	11	China	16	28	40	42	6
11	12	Denemarken	23	36	32	34	5
10	13	Griekenland	28	31	37	31	-16
15	14	Filipijnen	16	19	40	27	-33
26	15	Tsjechië	11	22	25	27	7
16	16	Zweden	16	21	23	26	14
61	17	Oman	2	16	1	26	1882
38	18	Roemenië	6	17	24	25	6
12	19	Portugal	21	25	28	24	-16
13	20	Saoedi-Arabië	20	8	19	23	22
Som Top 20 - 2020			2.676	3.285	3.270	3.036	-7,1
Som van alle export			2.999	3.627	3.674	3.467	-5,6

Bron: NBB, nationaal concept

Top-20 bestemmingen voor Belgische zuivelproducten buiten de EU27 (mio euro)

2015	2020	Bestemming	2015	2018	2019	2020	% 20/19
1	1	Verenigd Koninkrijk	278	285	282	277	-2
2	2	Algerije	66	37	39	53	36
3	3	Indonesië	38	45	70	52	-26
6	4	China	16	28	40	42	6
5	5	Filipijnen	16	19	40	27	-33
42	6	Oman	2	16	1	26	1.882
4	7	Saoedi-Arabië	20	8	19	23	22
8	8	Thailand	15	17	19	19	-4
18	9	Nigeria	7	9	15	17	8
7	10	Japan	16	6	11	16	45
16	11	VAE	8	9	16	15	-7
27	12	Zuid-Korea	4	13	18	15	-17
11	13	Cuba	11	14	6	13	129
22	14	Zwitserland	6	6	6	12	105
32	15	Zuid-Afrika	3	3	8	11	39
19	16	Taiwan	7	6	9	10	8
13	17	Maleisië	9	8	16	10	-40
35	18	Israël	3	2	8	9	18
9	19	Jordanië	13	11	10	9	-10
15	20	Egypte	9	13	10	9	-12
Som Top 20 DL			548	556	645	664	3,0
Som van alle export			2.999	3.627	3.674	3.467	-5,6

Bron: NBB, nationaal concept